

Navraag
Wim Mertens

Sprookjesachtig Scandinavië door Het Arenbergorkest (p.15)

Torfs op fakbartocht (p. 9)

VICERECTOR DIVERSITEITSBELEID HEEFT GENDERRAPPORT KLAAR

85% van de gewoon hoogleraren nog steeds mannen

Mannen beheersen nog steeds de academische werkvloer van de KU Leuven. Dat toont het genderrapport dat maandag 12 december aan de KU Leuven wordt voorgesteld.

Tekst Eva Sevrin

Het genderrapport bevat uitgebreid cijfermateriaal over de stand van zaken aan de KU Leuven. Daarnaast evalueert het ook de maatregelen die het genderactieplan in 2014 opstelde en geeft het aanzetten naar de toekomst.

Het genderactieplan stelde maar één uitgesproken streefcijfer voorop: bij nieuwe benoeming moesten 50% van de ZAP'ers, zelfstandig academisch personeel, vrouw zijn.

Hoewel dat cijfer schommelde, werd het in de laatste benoemingsronde van het academiejaar 2015-2016 behaald. In 2014, het jaar van de implementatie van het genderactieplan, viel het percentage van nieuw aangenomen vrouwelijke ZAP'ers tot 33,3%. In 2013 was dat nog 42,3%.

In totaal is nog steeds maar 27,4% van het ZAP vrouw, en het aantal neemt af naarmate men de academische ladder beklimt. Op het 'hoogste' punt, bij de gewoon hoogleraren, is nog steeds maar 15% vrouw. In 2014 was dat 12,7%.

Genderactieplan

'De lekkende pijp' is de term voor het fenomeen waar vrouwen naarmate ze hoger op klimmen, steeds opvallender

uitvallen. Het genderactieplan veronderstelde dat het 'lek' zich bij de beoordelingscommissies bevindt. 'Ik dacht echt dat het probleem zich daar, bij die benoeming, bevond', vertelt Katlijn Malfliet, vicerektor Diversiteitsbeleid en verantwoordelijke voor het genderactieplan. 'Maar dankzij de

zich minder kandidaat voor hoge functies, en dienen in het algemeen ook minder aanvragen tot promoties in.

Het genderactieplan had echter de focus op de beoordelingscommissies gelegd, en dus ook vooral daar maatregelen opgetekend. Zo werden er onder andere gender-

Uit de nieuwe cijfers blijkt echter dat dit niet toereikend is, aangezien het probleem zich niet voordoet bij het beoordelen van de kandidaat, maar bij het aantrekken van de kandidaat. 'We willen ons nu ook op de zoekcommissies focussen', vertelt professor Malfliet. 'Zij moeten ook op zoek gaan naar vrouwelijke kandidaten.'

Combinatie gezin-werk

Uit het rapport blijkt dat de periode waarin vrouwen kinderen krijgen, nog steeds gevolgen heeft op hun academische loopbaan. 'Er wordt tijdens die periode veel van vrouwen verwacht. We mogen dat niet onder de mat schuiven', legt de vicerektor uit.

Uit de tevredenheidsmonitor uit 2015 blijkt dat 60% van het vrouwelijk ZAP aangeeft dat ze werk en privéleven moeilijk kunnen combineren. Maar ook de helft van het mannelijk academisch personeel ervaart hier moeilijkheden. 'Daarom willen we inzetten op mentoring', vertelt professor Malfliet. 'Wanneer er getwijfeld wordt over de mogelijkheden of eigen capaciteiten kan die mentor goede raad geven.'

Uitgebreide berichtgeving pagina 8.

27,4%

van het zelfstandig academisch
personeel is vrouw

monitoring tonen de cijfers nu dat dat niet het geval is.'

De cijfers tonen inderdaad dat het grote probleem niet bij het beoordelen van de applicaties ligt, maar bij het tekort aan vrouwen die appliceren. Vrouwen stellen

spitsen aangeduid. Dat zijn zowel mannelijke als vrouwelijke gewoon hoogleraren die speciale training kregen, onder andere in *implicit bias*. Binnen de beoordelingscommissies kunnen zij zo waken over expliciete en impliciete discriminatie.

Durf te spreken

EDITORIAAL

'Er zijn geen herbergzame meningsverschillen meer. Wie anders denkt is dom, wereldvreemd of moreel verwerpelijk.' Of: 'Durf te spreken. Zegt iemand: u hebt gelijk, maar dit is niet het juiste moment? Dan is het raak.'

Onze rector Rik Torfs oreert op Twitter graag over open debat, vrije meningsuiting en kritisch denken. Als professioneel provocateur wijst hij ons op de essentie van de universiteit: 'een lichtbaken voor de samenleving', 'een broedplaats van ideeën, een haven van cultuur' (zoals door de rector zelf aangegeven tijdens de vorige rectorverkiezingen).

Net daarom is het jammer dat voorlopig niemand de handschoen opneemt tegen de zittende rector. Hoewel nog vroeg (de verkiezingen vallen in mei), mogen eventuele tegenkandidaten zich stilaan beginnen te melden. Er moet toch tijd over zijn om ten gronde te debatteren, niet?

Dit is geen stelling pro of contra Torfs. Wel een oproep om, naar aanleiding van de verkiezing van de volgende rector, het debat over waar deze universiteit naar toe moet gaan, te openen. Eén of meerdere tegenkan-

didaten zwengelen dat debat aan, wat de universiteit en al haar leden ten goede komt. Daarom, potentiële rectorkandidaat, kom naar voren! Stel u publiekelijk kandidaat! Torfs zal graag het debat aangaan, de universiteit zal aandachtig luisteren.

Als Rik Torfs de enige kandidaat is, volgt hij zichzelf op met zijn beide handen op de rug gebonden. Als dat gepaard gaat met een non-debat, geen openlijke kritiek en dus geen fundamentele discussie over de universiteit, is dat bijzonder jammer. Ondanks de 'vrijhaven' die ze wil zijn, uiten veel leden van deze academische gemeenschap kritiek liever binnensmonds of off-the-record, zoals dat heet. Is het angst? Of een gebrek aan een debatcultuur?

'Ik vind ook dat er meer over de universiteit gediscussieerd zou moeten worden, niet enkel bij rectorverkiezingen', verklaarde de rector zo'n vier jaar geleden. Wij ook.

Simon Grymonprez

Hoofdredacteur. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

SPLINTER

Gaan we straks in de Alma eten?

'Gaan we straks in de Alma eten?'

Dat is de vraag die je zowat elke dag kan verwachten net na de pauze van het tweede blok les. Als honger de kop begint op te steken en knorrende magen vanuit alle hoeken van de aula de profaanmanen zijn les vroegtijdig te beëindigen. Een normale vraag, maar niet voor iemand met een voedselallergie of -intolerantie. In mijn geval gaat het over een glutenintolerantie, waardoor ik een striktglutenvrij dieet moet volgen, dus zonder (sporen van) tarwe, rogge, gerst en haver.

Terug naar de vraag. Als 'normale' student wil je graag meegaan en samen de minuten aftellen naar het moment dat je je cursus kan ruilen voor een lekker maal. De dieetvoorschriften vertellen je iets anders. Stap 1: menu checken in de hoop dat er iets bij is dat veilig genoeg is, zodat je relatief zeker kan zijn dat de kans op allergenen klein genoeg is. Vooral klein genoeg... Ja, want ook al hoort het dieet strikt te zijn, noodgedwongen ga je dan snel over naar stap 2: hoe groot is de kans dat er gluten zitten in die saus of die schotel?

In het beste geval kom je via een zelf uitgevonden statistische inschatting tot de conclusie dat het wel te proberen valt. En zo sta je dan, tegen de strikte dieetregels in, aan te schuiven en blij te wezen dat je gewoon kan meedoen.

Dit is hoe het gaat, maar niet hoe het zou moeten gaan. Hoe het zou moeten? Heel simpel: sinds december 2014 moet elk restaurant een raadpleegbare lijst hebben waarop eenvoudig na te gaan is welk gerecht welke allergenen bevat dus wat voor allergische of voedselintolerante mensen wel of niet eetbaar is.

Wat maakte mijn hart een sprongetje van geluk toen bleek dat de Alma effectief zo'n allergenenlijst had aangemaakt... en nog meer geluk toen bleek dat naast heel wat gerechten ook 'frietten à volonté' bij de voor mij toegestane productenstond.

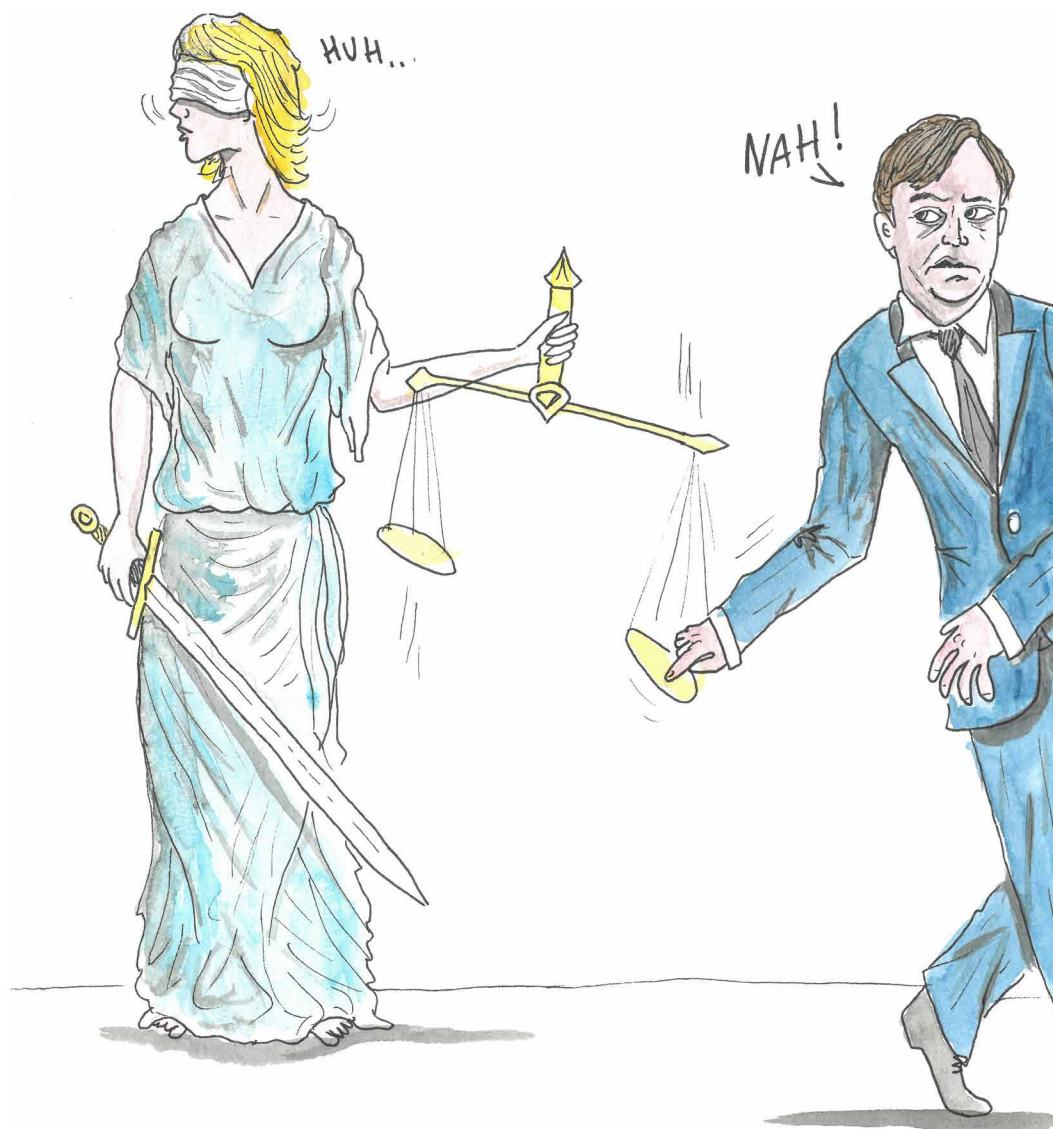
De constatacie (of misschien eerder consternatie) dat pizza en spirelli -normaliter allebei voedingsmiddelen op basis van tarwe - als glutenvrij gemarkeerd waren, gaven me het voor gevoel dat die lijst niet klopte. Voor alle zekerheid toch maar een mailtje gestuurd naar de Alma om navraag te doen. Teleurstellend antwoord. De lijst zou nagekeken en geüpdatet worden, maar 'spijtig genoeg kunnen wij op heden geen glutenvrije producten aanbieden en moeten wij u dus helaas een negatief advies geven aangaande het nuttigen van onze maaltijden.'

Mooie vorm van vooruitgang wel, die helemaal past in de hedendaagse voedselindustrie; zo is Alma de zoveelste die - gemakkelijkschalve - aansluit bij het rijtje van open-topzicht indekkende bedrijven, samen met onder andere Delhaize (die bijvoorbeeld zelfs van pure diepvriesspinazie niet kan garanderen dat er per ongeluk geen granen, lactose of noten inzitten). Terwijl allergenenlijsten een hulpmiddel zouden moeten zijn voor mensen met specifieke diëten om te weten wat ze mogen eten, laten deze lijsten hen weten dat ze niets mogen eten.

Niet handig voor studenten met een voedselallergie of -intolerantie die ook nog wel eens graag iets anders eten dan zelf bereide maaltijden. Want geef toe, wat zou jij doen als je de keuze had? Iedere dag willens nillens zelf je eten meenemen? Van het kastje naar de muur gestuurd worden in de hoop te weten te komen wat je kan eten vóórleer je tafelnoten hun bord leeg hebben? Of dan toch maar het afgewogen risico nemen en meedoen met de anderen?

Wie karakter heeft, doet dat laatste niet, maar helaas laat honger de hersenen soms rare kronkels maken. En dan krijg je, met krampen in je bed liggend, alweer een volgend sms'je van een vriend die je een poos niet meer gezien hebt: 'Morgenavond Alma'tje doen?' Tsja...

Noot: Bij het ter perse gaan verwijst Alma ons nog steeds naar de foutieve allergenenlijst van december 2015 onder de hoofding 'Kwaliteit'. Flagrant!

WERELDVREEMDE POLITICA

Aline Van Driessche

De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Dienst Studentenvoorzieningen wil inclusiever hoger onderwijs

Meer examentijd voor iedereen?

De Dienst Studentenvoorzieningen van de KU Leuven denkt na over langere examentijd voor iedereen. Hoewel het denkproces pril is, lijkt de stap naar inclusiever onderwijs gezet.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Martijn Stoop

Langere examentijd voor iedereen zou de stigmatisering van studenten met een functiebeperking wegwerken, gezien zij vaak negatieve reacties krijgen op de extra tijd die zij krijgen (zie Veto 4302). De maatregel zou administratieve werklust verminderen en goed nieuws zijn voor studenten met een niet-erkende functiebeperking zoals faalangst of hevige stress.

Het project van de Dienst Studentenvoorzieningen valt binnen de zoektocht naar 'inclusiever onderwijs'. Het doel van die vorm van onderwijs is dat studenten met een functiebeperking minder als 'uitzondering' worden gezien en beter worden opgenomen binnen het reguliere onderwijssysteem. De zoektocht naar hoe onderwijs inclusiever kan worden, is zowel nationaal als internationaal volop in opmars. Het M-decreet van de Vlaamse overheid, dat voor ogen heeft om zoveel mogelijk kinderen met een beperking les te laten volgen in het gewoon secundair onderwijs, is daar een voorbeeld van.

Liesbeth Van Heden van de Dienst Studeren en Functiebeperking begeleidt het project. 'Het aantal studenten met een functiebeperking stijgt elk jaar enorm', zegt van Heden. 'Dat stelt de universiteit voor een aantal uitdagingen. Enerzijds wil je die studenten volwaardig laten participeren aan het studentenleven, anderzijds wordt de draagkracht voor docenten en de faculteiten op de proef gesteld. Daar staat geen extra financiële hulp tegenover.'

'Om aan die (deels praktische) problemen het hoofd te bieden, is het de vraag hoe de universiteit het onderwijs inclusiever kan maken', vertelt Van Heden. Zowel voor de doelgroep van studenten met een functiebeperking, maar ook naar alle studenten toe. 'Het komt hier op neer: hoe kunnen we universele maatregelen nemen die iedereen ten goede komen?'

Er zijn natuurlijk veel manieren om onderwijs inclusiever te maken, zowel wat betreft onderwijstechnieken als evaluatiemethodes. De KU Leuven koos ervoor om die laatste onder de loep te nemen. 'Er is gekozen om te focussen op

examens, meer bepaald op de examentijd', licht Van Heden toe.

Concreet denkt men na over langere examentijd voor iedereen. Een examen dat nu bijvoorbeeld drie uur duurt en waar studenten die het nodig hebben één uur extra krijgen, zou in dat model voor alle studenten vier uur duren. Studenten met een functiebeperking zouden zo minder last hebben van stigmatisering (negatieve reacties van medestudenten en professoren).

Het zou ook positief zijn voor studenten zonder erkende functiebeperking, zoals faalangst. Zij krijgen nu geen langere examentijd terwijl ze die wel kunnen gebruiken. Een ander mogelijk gevolg is dat de administratieve overlast voor studenten en zorgcoördinatoren zal verminderen: studenten moeten niet meer via een lange weg aangepaste examentijd bekomen, wat dus ook minder administratief werk betekent.

Inclusive design

Voor het zover is, is nog heel wat onderzoek nodig. Professor Dieter Baeyens van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen superviseert, in samenwerking met professor Katja Petry en Ilse Noens, een doctoraatsonderzoek naar 'redelijke aanpassingen' voor studenten met een functiebeperking en *universal inclusive design*. 'We doen onderzoek naar zowel de subjectieve en objectieve effectiviteit van langere examentijd', licht Baeyens toe.

Baeyens vertrekt vanuit de 'handicap-creatie theorie'. 'In dat model bestaat een functiebeperking niet op zichzelf. Een persoon wordt niet geboren met een handicap, maar krijgt een handicap omdat hij in een bepaalde situatie terecht komt die hem hindert in zijn functioneren. Als iemand bijvoorbeeld niet kan stappen, is dat gewoon een fysiek kenmerk dat op zich nog niet de beperkende situatie is. Het wordt pas beperkend als er alleen trappen zijn, omdat je in een rolstoel zit en niet naar de tweede verdieping geraakt. Een functiebeperking gaat dus om de combinatie van persoonskenmerken en omgevingskenmerken.'

Hetzelfde geldt dus voor functiebeperkingen in onderwijs. 'Als je iemand met ADHD, die heel snel is afgeleid, vraagt om het belang van de Franse Revolutie op het huidige rechtssysteem

SEG DANNY, NU WORDT HET ECHT WELTIJD OM AFTEGEVEN...

te duiden, waarom verwacht je dan dat die dat kan in de aanwezigheid van 300 medestudenten? We zetten die persoon niet in een ideale situatie om zijn kennis te tonen.' De examenvorm zorgt ervoor dat de ADHD-student een functiebeperking ervaart.

'Daarom dien je je als docent de vraag te stellen: hoe kan ik een situatie creëren die niet beperkend werkt voor de student?', licht Baeyens verder toe. 'Langere examentijd is één van de compenserende mogelijkheden omdat de verloren tijd door afleiding in een druk auditorium extra wordt aangeboden.'

Het toekennen van langere examentijd wordt door studenten die er gebruik van maken als een van de meest effectieve 'redelijke aanpassingen' ervaren én wordt ook het vaakst toegepast in (hoger) onderwijs. 'Wetenschappelijk is nog niet bewezen dat langere examentijd objectief effectief is en in het hoger onderwijs altijd voor elke student tot betere prestatie leidt. Subjectief ligt dat iets anders', legt Baeyens uit.

'We horen namelijk van de studenten dat het voor gemoedsrust zorgt te weten dat ze extra tijd kunnen gebruiken. Hierdoor wordt de stress voor en tijdens het examen misschien lager, wat dan op zich ook weer tot een betere concentratie kan leiden', licht Baeyens toe. Hij wijst erop dat het een van de gemakkelijkst te organiseren aanpassingen is.

Onbegrip bij medestudenten

Als je het principe van inclusief onderwijs wilt toepassen op examens, is iedereen dezelfde, en dus langere, examentijd toekennen een

logische stap. 'Je neemt als criterium voor examentijd die studenten die veel tijd nodig hebben. Studenten met én zonder functiebeperking nemen dan de tijd die ze nodig hebben', vertelt Baeyens.

'Dat maakt dus dat je meer inclusief denkt', vindt de professor. 'Er is geen nood voor de studenten met ADHD om zich kenbaar te maken en te laten registreren voor redelijke aanpassingen. Dat is voor heel veel studenten in het huidige systeem nog vaak een drempel.'

Baeyens wijst erop dat verder onderzoek nodig is als het gaat over redelijke aanpassingen. 'Er is nu soms onbegrip bij medestudenten die vermoeden dat bijvoorbeeld extra examentijd meer doet dan alleen maar het compenseren voor de beperkende invloed. Zij vrezen dus voor oneerlijk voordeel. Om het draagvlak voldoende breed te houden bij de medestudenten zonder functiebeperkingen, moet je dus ook goed weten hoeveel extra examentijd gerechtvaardigd is. Op dit moment is de keuze voor toekenning van een derde of een vierde extra examentijd nog eerder arbitrair.'

De Dienst Studentenvoorzieningen wil nu via literatuurstudie en bevestigingen bij docenten en studenten onderzoeken of zoiets überhaupt mogelijk is en wat eventuele bekommernissen zijn. 'Hoe komt het dat we zo vasthouden aan een bepaalde tijd op examens? Is dat puur praktisch of heeft het te maken met eindtermen?', vraagt Van Heden. 'Reële experimenten met langere examentijd voor iedereen zouden zeker een mogelijk deel kunnen zijn binnen het onderzoek.'

'Het komt hier op neer: hoe kunnen we universele maatregelen nemen die iedereen ten goede komen?'

LIESBETH VAN HEDEN
DIENST STUDEREN EN FUNCTIEBEPERKING

'Elk jaar blijken te veel ECTS-fiches niet in orde'

Studentenraad wil ECTS-fiches duidelijker en vollediger

Voor elk vak bestaan er ECTS-fiches met informatie over de gebruikte onderwijs- en examenvormen. Die fiches zijn evenwel niet altijd volledig of up-to-date. Dat kan beter, zo oordeelt de KU Leuven.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Nero Vanbiervliet

De ECTS-fiches bevatten online raadpleegbare informatie, voornamelijk om studenten duidelijk te maken hoe een vak wordt onderwezen - en misschien belangrijker - hoe de evaluatie van het vak eruit ziet. De info die je in die fiches vindt is niet vrijblijvend, ze maakt namelijk onderdeel uit van het van Onderwijs- en Examenreglement (OER) van de KU Leuven.

Het OER is bijvoorbeeld duidelijk over al dan niet verplichte aanwezigheid bij de colleges. 'De ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel omschrijft de gevolgen voor de examenbeoordeling als de student niet voldoet aan de gestelde voorwaarden.' De informatie is bindend en wordt dusdanig gebruikt bij examenbetwistingen.

In het OER lees je bijvoorbeeld ook dat, als je als student een taak te laat indient, de faculteit dat kan bestraffen. 'Deze sanctie moet in dat geval in de ECTS-fiche worden vermeld', stelt het reglement. Geen, of een minder precieze omschrijving van zo'n sanctie kan tot juridisch getouwtrek leiden, aangezien wat in de ECTS-fiches staat juridisch bindend is.

Wie student is aan de KU Leuven, weet ongetwijfeld dat niet elke faculteit of professor het even nauw neemt met wat er in de ECTS-fiches staat. Dat is ook de bevinding van de Studentenraad van de KU Leuven (Stura). Jasper Daniëls zetelt voor Stura in de Onderwijsraad en volgt het dossier over de ECTS-fiches op. 'Elk jaar doen we een bevraging over de fiches. Daaruit blijkt dat er nog veel fouten in staan, bijvoorbeeld nodige informatie die ontbreekt

of onduidelijk is', vertelt Daniëls. 'Dat is problematisch voor studenten. Als je de informatie in de ECTS-fiche niet vindt, kun je je er natuurlijk ook niet op beroepen.'

Hoeveel ECTS-fiches of hoeveel procent van de fiches niet in orde zijn, is moeilijk te zeggen. 'Omdat de respons bijzonder variabel is, kunnen we geen concrete uitspraak of schatting doen', aldus Daniëls. 'Elke ECTS-fiche die niet in orde is, is er evenwel één te veel.'

Gebrek aan controle

Sinds 2005 is de KU Leuven houder van het 'European Credit Transfer and Accumulation System-label', kortweg ECTS. Dat 'credit-systeem' is er gekomen naar aanleiding van de intensere Europese samenwerking in het hoger onderwijs. In de zoektocht naar meer eenheid onder de Europese universiteiten, om zo de uitwisseling tussen de instellingen te verhogen, ging men op zoek naar één uniform systeem van credits. Een voorwaarde was dus het maken van ECTS-fiches per vak.

Die fiches moeten essentiële informatie over het vak bevatten: het niveau, de voornaamste focus, de belangrijkste te verwerven kennis, de leeromgeving, de onderwijsmethode, de evaluatievorm en de specifieke en algemene inhoud van het vak. Daarom, zo stelt de EU, worden de fiches best gemaakt door allerlei stakeholders (studenten, professoren, de industrie of bijvoorbeeld sociale partners).

'In de praktijk zijn er weinig POC's die systematisch de fiches controleren'

JASPER DANIËLS
STUDENTENRAAD KU LEUVEN

Aan de KU Leuven behoort dit toe aan de Permanente Onderwijscommissie of POC. De POC is een beleidsorgaan per opleiding waar studenten, professoren en medewerkers het onderwijsaanbod van de opleiding bediscussieren, opvolgen en veranderen indien nodig.

Het is dus ook aan de POC om te evalueren of de informatie die in de fiches staat correct, relevant en up-to-date is. 'In theorie zouden de POC's het inderdaad moeten controleren en idealiter op een bepaalde manier zelfs opschalen naar een centraal niveau, zodat wij dat kunnen opvolgen', vertelt Daniëls. 'In de praktijk zijn er weinig POC's die de fiches systematisch controleren. De POC's die dat wel doen, zijn eerder een minderheid.'

De Studentenraad vindt het vooral vervelend dat er over de hele universiteit geen zicht is op de kwaliteit van de fiches. 'Er is geen enkele manier om universiteitsbreed te weten, buiten onze jaarlijkse bevraging, hoeveel ECTS-fiches in orde zijn', duidt Daniëls. 'Daarom pleiten wij dus ook voor meer systematische controle.'

Voortdurend aandachtspunt

In de schoot van de Onderwijsraad bestaat er een werkgroep die zich bezighoudt met de ECTS-fiches. Binnen die werkgroep wordt, onder andere dus op vraag van de studenten,

nu nog eens extra universiteitsbreed bekeken hoe de huidige staat is en wat er verbeterd kan worden.

Didier Pollefeyt, vicerector Onderwijsbeleid aan de KU Leuven, stelt dat veel ECTS-fiches beantwoorden aan de Europese vereisten en goed raadpleegbaar zijn. 'Er zijn duidelijke procedures voor de actualisering van de ECTS-fiches en de faculteiten begeleiden de docenten en de POC's daarbij', vertelt Pollefeyt. 'Er is ook centrale ondersteuning, zowel inhoudelijk als technisch, bij het gebruik van de toepassing.'

Niettemin erkent Pollefeyt dat het nog beter kan en moet. 'Het aantal ECTS-fiches is erg talrijk en niet alle docenten en POC's volgen ze even goed op. Dat blijft een voortdurend aandachtspunt.'

Dat de fiches correct en volledig moeten zijn is één ding, de vraag is eigenlijk hoe de ideale fiche eruit ziet en wat daar dan precies zou moeten instaan. De KU Leuven gebruikt de fiches namelijk ook voor eigen administratie en als informatiebron voor bedrijven.

Daniëls geeft aan dat hier een spanning kan bestaan. 'Wij vinden informatie voor studenten primair, alsook de ECTS-fiches als beleidsmiddel voor de POC. Er staat heel veel in de fiches en niet alles is even relevant voor studenten. Sommige zaken worden eerder gebruikt door bijvoorbeeld de administratie.'

NIEUW!

ECTS PRO

€5/m

TOT 2 DAGEN EERDER TOEGANG TOT EXAMENS!

NAAKT FOTO'S VAN ASSISTENTEN

SEKSUELE VOORKEUR VAN DE PROF

NU OOK: -50% OP 20 TOLERANTIEPUNTEN

NERO

Wie daagt **Rik Torfs** uit?

Dat Rik Torfs zichzelf graag wil opvolgen als rector, is al gekend. Voorlopig meldde zich nog geen tegenkandidaat. Dreigt de rectorverkiezing een formaliteit te worden?

Tekst Simon Grymonprez en Tim Van Roey
Beeld Thomas Winters en Pjotr Hubin

Om de vier jaar verkiezen de personeelsleden en studenten van de KU Leuven een nieuwe rector. In 2013 versloeg Rik Torfs in een ongemeen spannende verkiezingsstrijd drie tegenkandidaten, waaronder Karen Maex, huidig rector magnificus van de Universiteit van Amsterdam.

Vier jaar later wil Torfs er nog tweede termijn bij doen. 'Ik doe dit graag en zou het werk willen voortzetten', liet rector Torfs al in april vorig academiejaar weten. 'Om alle projecten nog beter te kunnen uitwerken, is een tweede termijn aangewezen.' In mei wordt de volgende rector verkozen en dus dringt de vraag zich op: wie legt Rik Torfs iets in de weg?

Gebakken eitje

Een rondvraag bij heel wat decanen en vicedecanen leert ons: waarschijnlijk niemand. Waarom? Een belangrijke reden is dat je moeilijk kunt stellen dat Torfs het rectoraat volledig verknalt heeft of dat hij vier jaar later de universiteit veel slechter achterlaat dan hij haar aantrof.

Dat wil zeker niet zeggen dat iedereen het optreden van de rector met open armen omarmt. Hoewel Torfs de KU Leuven ongetwijfeld nog meer op de kaart heeft gezet (alles wat met de KU Leuven te maken heeft, komt in nationale media, van sta-secretarissen tot acties bij treinstakingen), kan niet iedereen het media-optreden van de rector smaken.

Uitspraken over Trump, Wallonië of #tweetenzoalsTorfs worden als overdreven en ongepast ervaren. Torfs' extern optreden is een zwaard dat aan twee kanten snijdt. Intern beleid wordt vooral door de vicerectoren gedragen. 'Ik doe het misschien niet goed, maar mijn vicerectoren zijn de besten', lachte Torfs vorig jaar in *Veto*. Over de ploeg zijn de meningen eveneens verdeeld.

Toch lijkt de ontevredenheid niet groot genoeg voor een eventuele tegenkandidaat. Want wie zou die rol op zich moeten nemen? Veel namen circuleren voorlopig niet, buiten de decaan van de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen, Luc Sels.

Sels zou het ideale profiel hebben: na acht jaar ervaring moet Sels het decaanschap laten gaan en zou daardoor niets te verliezen hebben. De econoom wordt gepercipieerd als een serieuze en capabele bestuurder die bovendien sterk verschilt van Torfs, niet in het minst in stijl. Luc Sels wenste zelf niet te reageren.

Follow the money

Is Torfs' eitje dan zo gemakkelijk gebakken, indien er geen tegenkandidaat tevoorschijn komt? Waar bijna iedereen het over eens is, is dat een gebrek aan een (serieuze) tegenkandidaat het debat over Torfs' prestaties en toekomst van de KU Leuven niet ten goede zou komen. Er zijn thema's die aandacht en een serieus debat verdienen. Je kunt de integratie van de externe campussen binnen de KU Leuven amper 'goed' of 'vlot' noemen. Ondanks het feit dat Torfs de integratie en de problemen voor een groot deel heeft 'geërfd', kan de onvrede over dit thema zich gemakkelijk tegen hem keren.

Geld speelt overall een rol, dat is aan de universiteit niet anders. Het 'allocatiemodel' regelt hoe het geld tussen de groepen (Humane Wetenschappen, Biomedische Weten-

schappen en Wetenschap en Techniek) wordt verdeeld, en dat wordt herzien tegen 2019. Het is uitkijken naar de belofes die Torfs over het te herziene allocatiemodel maakt.

De verkiezing van Torfs voelde in 2013 wat aan als een 'Obama-moment'. Belofes als 'ik vind ook dat er meer over de universiteit gediscussieerd zou moeten worden, niet enkel bij rectorverkiezingen', 'we moeten een halt toeroepen aan de publicatiedrift', 'we moeten die administratieve overlast beperken' of 'ik wil vorm geven aan vernieuwing', stelden toch meer teleur dan dat ze concrete verwachtingen hebben ingelost. Hoewel velen het niet publiekelijk toegeven, wordt er geklaagd over een gebrek aan discussie in beleidsorganen of een teveel aan administratieve overlast. Brengt 2016 nog meer Obama of mogen we in 2017 de 'boze prof' verwachten die zich tegen het establishment keert?

Hoe wordt er gestemd?

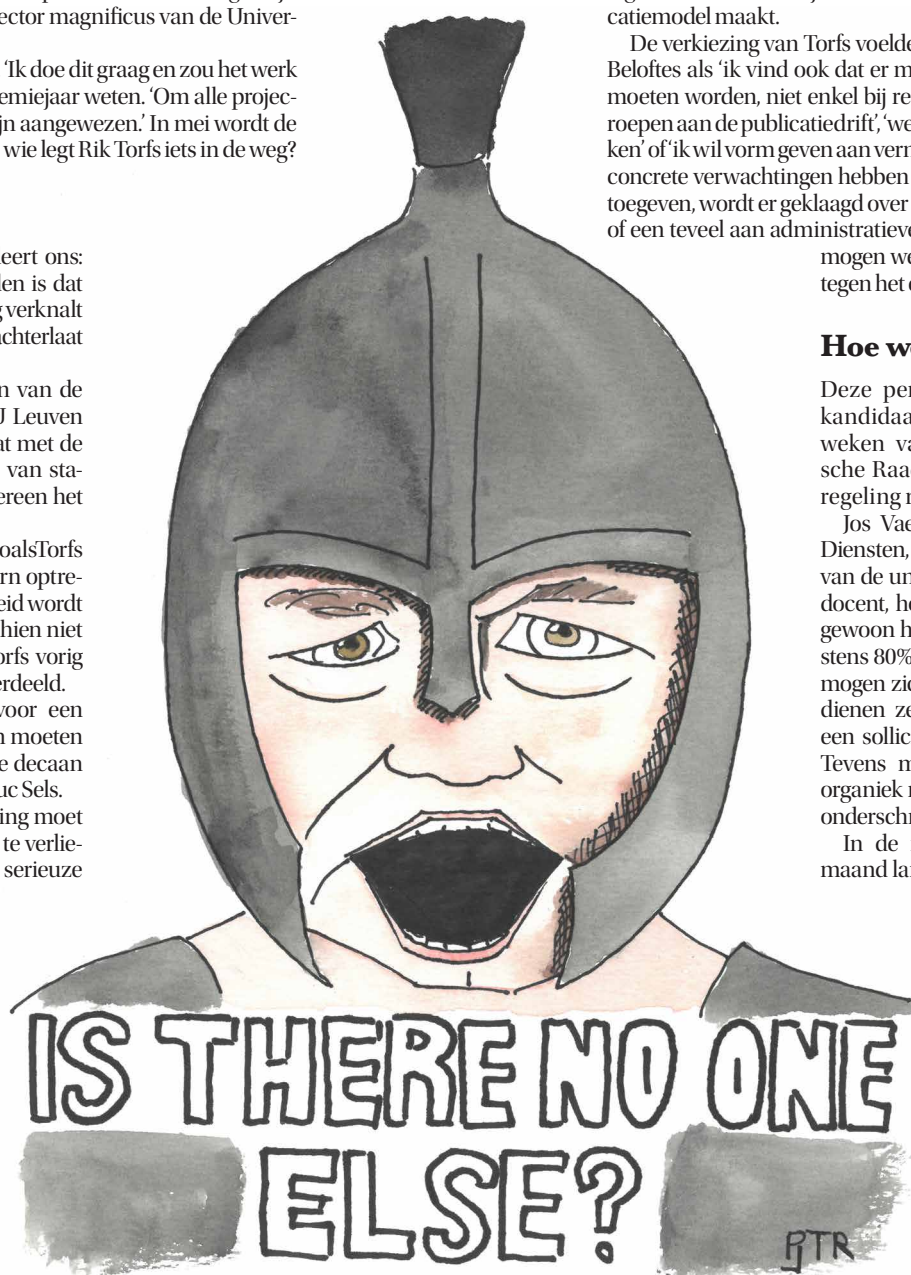
Deze periode waarin professoren zich kunnen kandidaat stellen valt wellicht in de drie laatste weken van de maand maart. Op de Academische Raad van 20 december wordt de definitieve regeling rond de rectorverkiezingen vastgelegd.

Jos Vaesen, directeur-generaal van de Rectorale Diensten, licht toe. 'Binnen het professorenkorps van de universiteit zijn er vier graden: docent, hoofd-docent, hoogleraar en gewoon hoogleraar. Enkel de gewoon hoogleraren, de hoogste rang, die voor minstens 80% procent verbonden zijn aan de universiteit mogen zich kandidaat stellen. Wanneer ze dat doen, dienen ze geen motivatiebrief in te dienen als bij een sollicitatie. Hun naam doorgeven is voldoende. Tevens moeten ze de opdrachtverklaring uit het organiek reglement, de grondwet van de universiteit, onderschrijven.'

In de maand april mogen de kandidaten een maand lang campagne voeren. In mei vinden de uiteindelijke verkiezingen plaats. Wellicht valt de eerste ronde op 7 mei. Indien er geen meerderheid is, zal er een tweede of zelfs derde stemronde nodig zijn die telkens een week later valt. Wanneer er maar één kandidaat zou zijn, verloopt de stemming hetzelfde. Ofwel stem je op die kandidaat ofwel onthoud je je en stem je blanco.

Er zijn drie mogelijke stemmethodes. Men kan online stemmen, in een stembureau met computers of in een stembureau op papier. De uiteindelijke methode wordt op de Academische Raad vastgesteld.

De stemverdeling is als volgt: 70% van de stemmen is voor professoren, 10% voor assistenten en onderzoekers, 10% voor ATP (administratief en technisch personeel) en 10% voor de studenten.

Hoe de studenten de volgende rector stemmen

Dit jaar kan elke student een stem uitbrengen. Het systeem doet denken aan het Amerikaanse kiessysteem: elke faculteit heeft kiespersonen die dan nog eens zelf een 'echte' stem uitbrengen.

Zo'n tien procent van het totale aantal stemmen is voorbehouden voor studenten. Vier jaar geleden koos de Leuvense studentenkoepel LOKO ervoor om de rector te kiezen volgens een getrappt systeem: de kringen 'raadpleegden' hun achterban en hun kiespersonen stemden vervolgens de rector die zij wensten.

De 'raadpleging' moest zorgen voor het democratisch aspect. Er werd expli-

ciet gekozen om niet alle studenten te laten stemmen, maar alleen 'mensen die zich verdiept hebben in de materie'. 'Als elke student kan stemmen worden de verkiezingen gemakkelijk een banale populariteitstest', verklaarde Frederik Deman, preses van geneeskunde-kring Medica, toen.

Dit keer koos de Studentenraad KU Leuven (Stura) voor een andere weg. Er wordt nog altijd gewerkt met een getrappt systeem per faculteit (en dus ook met kiespersonen).

Dit keer mogen de studenten echter zelf een 'adviserende' stem uitbrengen op zogenaamde 'facultaire congressen'. Op die facultaire con-

gressen zijn alle studenten van de faculteit welkom om te discussiëren en uiteindelijk ook te stemmen op hun kandidaat. 'Met die stemmen gaan de kiespersonen dan naar de hokjes', vertelt Diede Michiels van Stura, die het dossier opvolgt.

'In principe stemmen de kiespersonen van de faculteit op één kandidaat en stemmen ze dus in blok, maar we laten de vrijheid aan de facultaire overlegorganen (*FO's, de studentenvertegenwoordigers per faculteit, red.*) om dat zelf te beslissen', licht Michiels verder toe. 'Er wordt vanuit Stura geen advies opgelegd.'

Het is in principe oncontroleerbaar of de studentenvertegenwoordigers uiteindelijk stemmen op de kandidaat die als winnaar uit het facultair congres naar boven komt. Dat verklaarde althans toenmalig voorzitter Joris Gevaert aan *Veto* vorig jaar. 'Misschien stelt dat probleem zich minder wanneer er slechts per faculteit in blok gestemd wordt.'

Stura ondersteunt de logistieke organisatie van de facultaire congressen en voorziet ruimte voor discussie.

De facultaire congressen van eind april tot begin mei. 9 mei is de eerste stemronde. (Simon Grymonprez)

Interview met Bridget Kendall

Bridget Kendall is een journalistieke legende. Ze stond op de eerste rij toen de Sovjet-Unie in elkaar klapte en ze was er ook bij toen vrouwen het glazen plafond doorbraken aan de universiteit van Cambridge.

Tekst Paul-Emmanuel Demeyere en Michelle Van den Broeck
Beeld Vincent Peeters

Ze interviewde voor de BBC wereldleiders als Vladimir Poetin en koning Abdullah van Jordanië, ze zag als jonge journaliste de Sovjet-Unie uiteenvallen en was tijdens die woelige jaren 90 corresponsente in Rusland. Na een loopbaan met vele journalistieke hoogtepunten werd Kendall de eerste vrouwelijke Master van het prestigieuze Peterhouse college in Cambridge. Een gesprek over pittige poetsvrouwen, Poetin met onzekerheden en het lekkende dak van de kapel.

U werd correspondent toen de Sovjet-Unie in elkaar stortte in 1991, hoe heeft u die tijd beleefd?

Bridget Kendall: 'In de jaren tachtig kwam ik als journalist in Rusland, daarvoor was ik er al geweest voor mijn studies. Eerst gingen de hervormingen onder Gorbatsjov traag maar daarna ging de bal aan het rollen. Toen ik voltijds correspondent werd voor de BBC was niets nog zeker, maar er was ook een tegenreactie.'

Die reactie kwam er ook in de vorm van een mislukte coup. Hoe beleefde u die dramatische momenten?

'De mislukte coup van 1991 was heel dramatisch, met tanks die door de straten rolden. Ik dacht dat het deksel terug op de pot zou gaan en dat de partij opnieuw de controle zou overnemen, of dat het regime zou veranderen. Ik was niet erg optimistisch. Ik dacht dat de KGB (de staatsveiligheidsdienst van de voormalige Sovjet-Unie, red.), het leger en de communistische partij heel hard zouden knokken om hun macht te behouden. Maar ze konden dat niet meer uiteindelijk, de geest was al uit de fles.'

'Als je middenin die omwenteling zit, zie je dat niet goed. Het is alsof je in het oog van een storm zit. Het gewone leven ging voort maar je wist dat niks nog normaal was. Ik was ook bij de laatste bijeenkomst van het parlement van de Sovjet-Unie, toen wisten we dat er geschiedenis werd gemaakt.'

'Het voelde aan alsof we in een spionageroman zaten. Je kon niet geloven wat er zich allemaal afspeelde. We waren ook niet zeker of het wel een coup was, we konden de staatsmedia of de overheid niet vertrouwen, aangezien die eigenlijk gewoon propaganda brachten.'

'Een vriend belde me op om te zeggen dat er tanks naar het Kremlin reden en dat ik meer mocht benadrukken dat er een coup gaande was. Dan denk je: 'Dit is echt aan het gebeuren.' Even later zei onze producer dat er tanks buiten aan ons kantoor stonden. Maar de mensen reageerden helemaal anders dan verwacht en dat was interessant. Ik herinner me nog dat de poetsvrouw van ons gebouw de soldaten in hun tanks, die voor ons gebouw stonden, de les spelde over hun deelname aan de coup. Het is altijd fascinerend om te zien hoe mensen in zo'n situatie reageren.'

Sovjetpret?

Is de reactie van het volk dan een goede graadmeter?

'Je moet uitkijken met opiniepeilingen, die bijvoorbeeld aangeven dat veel Russen Poetin steunen. Ik heb heel veel tijd gestoken in het interviewen van mensen, in de straten en dorpen van Rusland. Als je jezelf voorstelt als een buitenlandse journalist dan zullen ze erg positief zijn over Poetin.'

'Als je de tijd neemt om langer met die mensen te praten dan krijg je een ander beeld en andere informatie. Ook bij ons in Groot-Brittannië zien we dat, het leven is erg ingewikkeld geworden en opiniepeilingen zijn misschien niet meer de beste methode om na te gaan wat er leeft onder de bevolking.'

'Er waren twee Poetins: de president en de man achter de president'

'Ik denk dat Russen willen leven zoals wij'

U was ook in de jaren 90 correspondent in Rusland. Hoe was het leven daar toen?

'Het waren barre tijden maar tegelijk was het een erg opwindende periode. De communistische partij en de KGB waren niet langer oppermachtig. De mensen konden vrij hun mening uiten, ze konden lezen wat ze wilden en meer reizen dan ooit te voren.'

'Het was tegelijk ook beangstigend toen de economie in elkaar stortte. Mensen werden niet meer betaald en er was hyperinflatie. De jongeren waren soms beter af, zij konden zich sneller aanpassen aan de markteconomie.'

'Hun ouders, die vaak anticommunistisch waren, hadden plots spijt toen bleek dat de oude wereld met jobzekerheid verdwenen was.'

'In de andere Sovjet-republieken was dat minder erg. Daar was er de opwindende van de onafhankelijkheid en waren er veel mogelijkheden. Rusland was enkel maar zaken kwijtgeraakt.'

Hebben die ervaringen Rusland gevormd?

'Zeker, de Sovjet-Unie is niet met een grote revolutie of een bloedbad geëindigd. Dat moet je de Russen geven, zeker als je kijkt wat er bijvoorbeeld vandaag in Syrië gebeurt met de bloedige burgeroorlog. Maar de prijs voor hen was hoog, het is begrijpelijk dat er een soort reactie kwam op die periode, wat we gezien hebben in de Poetin-jaren.'

'Ik denk niet dat deze situatie op lange termijn zal blijven. Ik denk dat Russen willen leven zoals wij. Ze willen een gewoon, waardig leven met hun families, waar hun kinderen deftig onderwijs genieten. Zoals we dat in Europa kennen. Maar het zal tijd kosten, misschien wel decennia.'

Is de stem van het Russische volk goed vertegenwoordigd in de Russische media?

'Er zijn veel zaken nu minder vrij dan twintig jaar geleden. Maar niet alle media zijn Kremlin-propaganda. De kranten publiceren heel veel opiniestukken die soms erg kritisch zijn. Hun impact is echter beperkt tot Moskou en enkele andere grote steden.'

'Vroeger kochten miljoenen mensen in Rusland kranten, ze waren goedkoop en overal verkrijgbaar. Nu vind je die enkel nog in de grote steden en niet meer in de kleine stadjes en dorpen. Daarom dat het Kremlin zoveel interesse toont in de tv want iedereen kijkt tv.'

'Maar de kritische stemmen zijn er als je er achter zoekt en je vindt ze zeker op het internet. Veel opposanten leven nu in de buurlanden zoals Litouwen en hun stemmen komen via het internet terug.'

Begrijpen we in het westen de gevoeligheden van de Russen voldoende?

'Rusland is een erg ingewikkeld land, het heeft een erg andere 20ste eeuw gekend dan wij. Zeventig jaar communisme en de isolatie van de rest van de wereld hebben het denken van de Russen gevormd.'

'Het is ook een erg groot land. Ze zijn een culturele gemeenschap die niet de nood voelt, zoals kleinere landen, om te weten wat er in de nabijheid gebeurt. Veel Russen zijn heel erg bezig in hun eigen wereld. Ze zijn dan ook erg geografisch verwijderd van ons. Dat vormt hun denken. De kloof is ook wijder geworden, de regering raadt mensen af om naar het buitenland te gaan.'

'Die attitudes zijn echter niet vast, ook in Europa is er verandering met de brexit en Trump. We weten niet hoe het westen er in de komende jaren zal uitzien, dat houdt ook de Russen bezig. Want veel Russen beschouwen zich Europeanen, ze kijken ook naar ons, naar Europa en het westen en wat er hier zal gebeuren. Dat is ook voor de Russen van belang.'

Wat waarschijnlijk van groter belang is voor de Russen, is Poetin. U heeft hem geïnter-

waarom ik naar Moskou werd gestuurd was omdat ik Russisch sprak en ze hadden iemand nodig die dat kon.'

'Ook andere televisiestations en kranten hadden veel vrouwen in dienst die net als ik Russisch spraken. Toen begrepen veel nieuwsorganisaties dat het er niet toe deed of je nu een man of een vrouw was maar wel welke taal je sprak. Het was dus een goed moment om onze carrière te starten.'

'Je moet opletten met opiniepeilingen die aangeven dat veel Russen Poetin steunen'

viewd. Hoe was dat?

'Ik interviewde Poetin in 2001, toen hij net president was geworden en nogmaals vijf jaar later. De eerste keer dat ik hem interviewde was hij heel vastberaden en agressief als het ging over veiligheidskwisaties zoals Tsjetsjenië of kernwapens.'

'Als je hem echter meer persoonlijke vragen stelde was hij veel onzekerder, misschien omdat hij toen net president was en nog niet veel ervaring had met interviews. Er waren dus twee Poetins: de president en de man achter de president.'

'Vijf jaar later was er nog maar één Poetin: de president. Hij was veel zelfverzekerder en had veel meer zelfvertrouwen. Op een bepaald moment wilde hij een vraag die hem niet zinde terugkaatsen naar mij. Gelukkig wist ik dat dit een klassieke truc is van politici om vragen te ontwijken.'

Mannencolleges

U bent de eerste vrouwelijke 'Master' van Peterhouse, één van de oudste colleges verbonden aan de universiteit van Cambridge. Hoe voelt u zich bij die functie?

'Ik hou van die functie. Ik heb dertig jaar lang nagedacht over de grote vragen in de wereld zoals Rusland tegen de VS, de situatie in het Midden-Oosten of de richting die Europa uitgaat. Nu hou ik mij bezig met een kleine gemeenschap, maar het is een welkome afwisseling voor mij.'

'Ik was dertig jaar lang een journalist en volgde iedere dag het nieuws. Ineens ben ik met geheel andere zaken bezig. Je moet nu aan andere dingen denken zoals de studenten, de alumni maar ook aan het lekkende dak van de kapel.'

Waarom duurde het zolang voordat een vrouw aan het hoofd van Peterhouse kwam te staan?

'Toen ik in het midden van de jaren 70 naar de universiteit van Oxford trok, hoewel de situatie gelijkaardig was in Cambridge, waren de meeste colleges enkel toegankelijk voor mannen. Er waren een paar colleges enkel voor vrouwen.'

'Toen waren er een paar van die mannencolleges die begonnen te experimenteren met het toelaten van vrouwen. Maar wij vormden wel een minderheid aan de universiteit.'

'Dat veranderde echter snel toen bleek dat die gemengde colleges heel populair waren bij de studenten. Naar deze colleges wilden de studenten en snel daarna werden heel veel van die colleges gemengd, het was een soort marktwerking. Het duurde een beetje langer voordat vrouwen ook in leidinggevende posities terecht kwamen, maar zowel in Oxford als in Cambridge hebben ongeveer een derde van colleges een vrouw aan het hoofd. Dat zijn er best veel en ik ben er één van.'

Hoe was het voor vrouwen in de journalistiek toen u begon?

'Ik was één van de eerste vrouwelijke correspondenten van de BBC toen ik in Moskou zat, daarvoor waren het vooral mannen. De reden

Nepnieuws

Hoe ziet u de journalistiek evolueren in deze eeuw?

'Op technologisch vlak is er veel veranderd. Wij schreven onze stukken op een typemachine of met de hand. We hadden ook maar drie telefoons, waarvan eentje een directe lijn had naar Londen.'

'Voor de andere twee moest je een gesprek aanvragen en dat kon lang duren, soms zelfs drie dagen. Soms werd onze directe lijn ook onderbroken, door technische storingen of omwille van politieke redenen dat wisten we nooit. Het was een uitdaging om je verslagen te kunnen maken, helemaal anders dan vandaag.'

'Toen ik een reportage had gemaakt in Lvov (het huidige Lviv, een stad in West-Oekraïne, red.), moest ik de filmrol monteren met een scheermes en plakband. Vervolgens ging die rol met het vliegtuig naar Londen waar het dan met een motor naar de studio werd gebracht. We werden heel bedreven in het werken met scheermessen.' (lacht)

'Vandaag de dag is alles anders met het internet. Eerst waren er de burgerjournalisten en de blogs en nu zijn er de sociale media. Die hebben een grote impact op de politiek zoals we gezien hebben. Het is een andere wereld geworden.'

Is het internet de redder of de ondergang van journalistiek?

'We zitten in een overgangsfase denk ik. Dus we weten nog niet hoe het zal uitdraaien. Twitter is in het westen wat van zijn pluimen verloren maar het wordt nog steeds door de nieuwsmidia gebruikt om politiek te volgen.'

'Als je kijkt naar Trump: zijn *Twitterfeed* heeft een grote impact en kan iets teweeg brengen of iets aan de oppervlakte brengen. Misschien zal dat veranderen eens hij president is.'

'Maar ik vraag me af wat er verder met Twitter zal gebeuren. Jonge mensen kiezen steeds meer voor andere kanalen, misschien uit angst voor hun privacy.'

Hoe moeten we reageren op nepnieuws op het internet?

'Misschien komt er een terugkeer naar professionele journalistiek omdat de mensen nepnieuws beu zullen zijn. Het is niet zo belangrijk hoe of waar je een verhaal brengt maar welke toegang tot bronnen je als journalist hebt die gewone mensen niet hebben. Als diplomatiek correspondent volgde ik briefings en had contacten met politici. Dat zijn bronnen die burgerjournalisten niet hebben.'

'Ik was vaak heel de dag bezig met het bestuderen van rapporten en toespraken. Van deze hele berg informatie verschijnt slechts een klein deel in je verslag, mensen willen je verslag echter wel lezen doordat je basis zo sterk is. Dat is niet veranderd: het gaat over toegang hebben tot informatie en die op een verantwoorde manier brengen. Je moet ook denken aan je reputatie zodat je geen nepnieuws brengt.'

'De toegang tot bronnen die je als journalist hebt, is belangrijker dan hoe je je verhaal brengt'

BIO

- 1956: geboren te Berkshire
- 1989 -1995: BBC correspondent in Moskou
- 1998: Diplomatiek BBC-correspondent in Washington DC
- 2016: Eerste vrouwelijke Master in Peterhouse
- Kreeg als eerste vrouw de James Cameron Award voor journalistiek
- Kreeg de Bronze Sony Radio Award voor Reporter of the Year
- Ze is een MBE (Member of the Most Excellent Order of the British Empire)

Er is meer aan de hand dan alleen Donald Trump

REKTO VERSO TIJDSCHRIFT VOOR CULTUUR & KRITIEK
WWW.REKTOVERSO.BE

Nieuwjaarskorting voor Veto-lezers
Ontvang rekto:verso een jaar lang in je bus voor maar 20 € (ipv 30 €), schrijf vóór Nieuwjaar 20 € over op BE16735006391274, met je naam en postadres. Begin maart krijg je ons eerste nummer!

Gezocht: vrouwelijke professoren

NOG GEEN GENDERGELIJKHEID AAN DE KU LEUVEN

Het genderrapport 'Wie zal haar vinden?' toont de huidige situatie omtrent gender van het academisch personeel. Vrouwen kan je ondertussen vinden aan de KU Leuven, genderevenwicht nog lang niet.

Tekst Eva Sevrin
Beeld Martijn Stoop

De titel van het genderrapport luidt 'Wie zal haar vinden?' Een verwijzing naar een bijbeltekst (Spreuken 31:10-31) over sterke vrouwen, maar ook naar het opvallend gebrek aan vrouwelijk academisch personeel aan de KU Leuven.

Op maandag 12 december stelt de KU Leuven officieel dit rapport voor. Het rapport bevat uitgebreid cijfermateriaal over het genderevenwicht (en dan vooral het onevenwicht) op alle niveaus van het academisch personeel. Het rapport evalueert ook de maatregelen die het genderactieplan in 2014 opstelde. Toen professor Katlijn Malfliet in 2013 de beleidsplannen van de kandidaat-rectoren bekeek, vertelde zij in *Veto*: 'De kandidaten komen niet echt met een sterke strategie' en ook 'de mannelijke kandidaten zijn niet van slechte wil, maar [...] de genderblindheid is vrij groot'.

Uiteindelijk stelde rector Rik Torfs professor Malfliet aan als de vicerector Diversiteitsbeleid. In 2013 werd zo het genderactieplan van de KU Leuven geschreven en goedgekeurd. Dit genderactieplan was eigenlijk reeds het derde plan. Het eerste genderrapport ooit werd opgesteld in 1998. De resultaten waren toen erg schokkend, in 1998 huisvestte de KU Leuven maar 3% vrouwelijke gewoon hoogleraren. In 2013, bij het nieuwe genderactieplan, was dat cijfer tot 12,7% gestegen. Flash forward naar 2016, dit genderrapport toont dat de KU Leuven een positieve, maar langzame evolutie kent.

Wie zal het lek vinden?

Het genderactieplan uit 2014 ging uit van het fenomeen van de 'lekkende pijplijn'. Dit betekent dat men een afname van vrouwelijk personeel ziet naarmate dat men de academische ladder beklimt. In 2013 is er wel een genderevenwicht tussen studenten, maar dat evenwicht verdwijnt naarmate men hoger klimt.

Op de hoogste trap, bij de gewoon hoogleraren is maar 12,7% vrouw. De 'lekkende pijplijn' toont zo dat vrouwen steeds meer afvallen, terwijl mannen 'verder klimmen'.

In 2016 is 27,4% van het ZAP (Zelfstandig Academisch Personeel) vrouwelijk. Maar ook nu is er nog steeds een gigantische discrepantie tussen de verschillende graden van het ZAP. De verschillende graden zijn docent, hoofddocent, hoogleraar en uiteindelijk gewoon hoogleraar. Bij de docenten is nog 39,7% vrouwelijk, maar bij de gewoon hoogleraren zakt dit tot 15,0%. Zo blijkt dat de 'lekkende pijplijn' ook in 2016 nog erg visueel is. (zie grafiek)

De cijfers tonen misschien een lekkende pijplijn, maar contradictorisch genoeg geen lek. Dit betekent dat bij het beoordelen van de kandidaten vrouwen niet opvallend slechter beoordeeld worden dan mannen, maar dat vrouwen zich in de eerste plaats ook gewoon minder kandidaat stellen. De aantallen van de verworven mannen en vrouwen blijken namelijk evenredig aan de kandidatenpopulatie.

Vrouwen dienen ook minder snel een aanvraag tot promotie in, slechts 28,8% van de aanvragen waren van vrouwelijk personeel. Uiteindelijk is het zo een logisch gevolg dat 71,1% van de bevorderingen naar mannen gingen. Eens de aanvragen zijn ingediend, is er dus wél een genderbalans in de goedkeuringen.

'She doesn't have the stamina'

'Je ziet duidelijk dat de mannen veel zelfzekerder zijn', licht professor Malfliet toe. 'Vrouwen durven zichzelf nog altijd minder op de voorgrond plaatsen. Ze hebben ook écht te maken met een *implicit bias*.' Het genderrapport haalt aan dat het mogelijk is dat vrouwen hierin aan 'zelfselectie' doen, wat betekent dat ze minder snel aanvragen doen dan mannen. De kwaliteit van de aanvragen van vrouwen zou hierdoor ook hoger liggen dan mannen.

Een genderbias betekent dat iedereen in onze huidige maatschappij onbewuste gendergebonden vooroordelen in zich heeft. Naar de invloed van deze bias is ook in universiteitsverband erg veel onderzoek gedaan. Het genderrapport verwijst hier onder andere naar een studie uit 2006 die aantoont dat vrouwelijke professoren strenger beoordeeld worden dan hun mannelijke collega's - los van hun werkelijke competenties. Uiteraard beïnvloedt een minder gunstige beoordeling ook de verdere loopbaan van de professor in kwestie.

'Een andere vicerector zei toen meteen dat dat aan onze universiteit niet het geval is. De beoordelingen van de vrouwelijke professoren zijn namelijk niet slechter dan die van de mannen', vertelt professor Malfliet. 'Maar dat is toch absurd? Onderzoek toont zo vaak dat het wél zo is maar toch blijft men dat ontkennen? Als de beoordelingen van mannen en vrouwen dan toch nog hetzelfde uitvallen is het belangrijk om te overwegen dat vrouwen misschien de lat voor zichzelf daarom ook hoger leggen en méér doen om dezelfde waardering te krijgen.'

Daarnaast wordt ook het recente onderzoek van MacNell uit 2015 aangehaald, dat aantoont dat er een verschil is in de

'Je ziet duidelijk dat mannen veel zelfzekerder zijn, vrouwen durven zichzelf nog altijd minder op de voorgrond plaatsen'

KATLIJN MALFLIET
VICERECTOR DIVERSITEITSBELEID

beoordeling van vrouwelijke professoren in vergelijking tot hun mannelijke collega's van 0,54 op een schaal van 1 tot 5. Aan de KU Leuven betekent dat dat vrouwen bij hun evaluatie een bijsturing kunnen krijgen, waar hun mannelijke gelijken een waardering met aandachtspunten zouden ontvangen.

Dat gebrek aan waardering, en dus misschien ook aan zelfwaardering, zou kunnen bijdragen tot die strengere 'zelfselectie'.

Mannencultuur

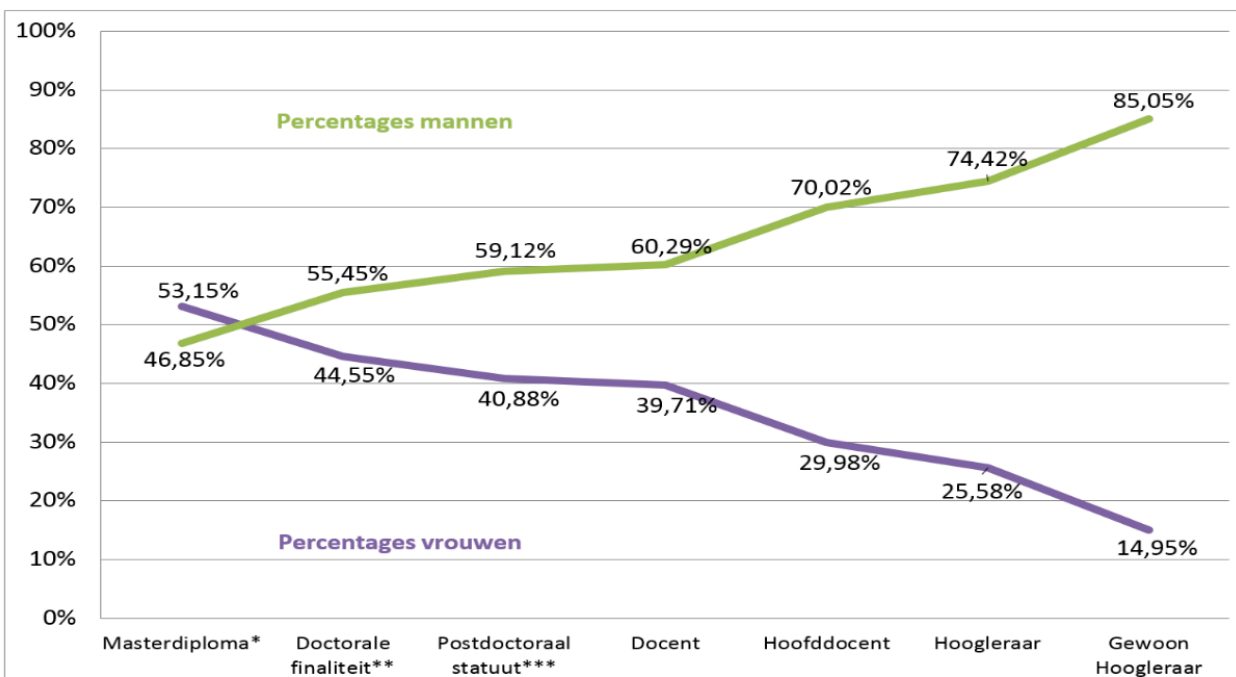
Zowel het genderrapport als het genderactieplan wijzen ook op het belang van een juiste representatie van vrouwen aan de universiteit. Wanneer vrouwen niet zichtbaar zijn in leidinggevende functies, beïnvloedt dat ons beeld van die functies en wie die functies hoort te bekleden. De KU Leuven heeft nog geen enkele vrouwelijke rector gehad, maar zelfs onder de huidige vicerectoren bevinden zich maar twee vrouwen. Bovendien waren er nog maar drie vrouwelijke decanen.

Ook bij wetenschappelijke conferenties zijn de sprekerspanels vaak uitsluitend mannelijk. Maar ook debatten voor studenten hebben vaak enkel mannelijke sprekers (denk maar aan Politika's 'Het debat van de toekomst' van vorig academiejaar). Het genderrapport haalt aan dat een uitsluitend vrouwelijk sprekerspaneel voor een academische conferentie 'zeldzamer, zonet onbestaand' is.

Maar ook de raden en commissies aan de KU Leuven hebben met een genderprobleem te kampen. Veel van deze organen bestaan uit mensen die een bepaalde, intern gereglementeerde, functie bekleden. Zo zetelen er enkel professoren met een voltijdse aanstelling in de faculteitsraad. Wanneer er dus een ondervetegenwoordiging van vrouwen is binnen deze functie, zet deze ongelijkheid zich ook binnen de raad verder.

Het rapport geeft aan dat er nog geen consensus is gevonden om deze reglementering te verenigen met gendergelijke vertegenwoordiging. Wanneer de functie wordt toegewezen op basis van verkiezing, schiet de keuze voor vrouwen te kort. Ook hier blijft democratische besluitvorming primeren op de vertegenwoordiging van gender.

In tegenstelling tot bijvoorbeeld de UGent, wil de KU Leuven geen quota hanteren. Naar de toekomst toe zal het beleid zich dus toespitsen op de verbetering van de algemene genderverhoudingen op de verschillende niveaus van de ZAP, om zo uiteindelijk op lange termijn ook de hoogste beleidsfuncties, de raden en commissies te beïnvloeden.

Herbestemming Zwartzustersklooster moet mee leiden tot verduurzaming gebouw

Dienst Duurzaamheid huist in onduurzaamheid

Het nieuwe Green Office van de KU Leuven werd ondergebracht in het Zwartzustersklooster. Een gebouw dat het tegenovergestelde van duurzaamheid kan worden genoemd.

Tekst Victor Van Driessche
Beeld Celine Vandeweghe

‘Het is juist door herbestemming van oude gebouwen dat deze terug gaan leven en verduurzaamd kunnen worden’

KATLIJN MALFLIET
VICERECTOR DUURZAAMHEIDSBELIED

Het nieuwe Green Office van de KU Leuven bestaat nu een kleine twee maanden. ‘Het opzet is als duurzaamheidspunt onder meer een doorgeefluik te vormen tussen studenten en de universiteit’, aldus Green Office coördinator Linde De Vroey. Belangrijk daarbij is de rechtstreekse band met de Dienst Duurzaamheid van de KU Leuven. Mede daardoor werd het Green Office ondergebracht in het Zwartzustersklooster, waar de dienst reeds huist.

Die locatie is echter zelf niet duurzaam volgens een aantal bewoners, die op kot zitten in het Zwartzustersklooster. ‘Doordat het oude gebouwen zijn, is er nergens dubbel glas en is isolatie eigenlijk onbestaande. We zijn niet eens aangesloten op de riolering’, vertelt één van hen. ‘Al ons afvalwater vloeit rechtstreeks de Dijle in.’

Op de vraag wat ze er dan van vindt dat KU Leuven baken van duurzaamheid hier gevestigd is, antwoordt ze dat ze dat hoogst ironisch vindt: ‘Dit soort gebouwen moet echt onder handen genomen worden.’

Bij Green Office zelf wijzen ze daarbij vooral op de afhankelijkheid van de

KU Leuven. Deirdre Maes van de Dienst Duurzaamheid bevestigt dat: ‘We moesten ergens een plaats zoeken die leegstond en het Zwartzustersklooster is ons toegewezen.’

De kritiek op de locatie is volgens vicerector Cultuur-, Diversiteits- en Duurzaamheidsbeleid Katlijn Malfliet onterecht. Ze verwijst naar het gebouw van

het voormalig Bacteriologisch Instituut, dat begin dit jaar nieuw leven ingeblazen werd door omvorming tot het BAC-Atelier. ‘Het is juist door herbestemming van oude gebouwen dat deze terug gaan leven en verduurzaamd kunnen worden’, benadrukt Malfliet.

Eerste taak van het Green Office KU Leuven: Isolatie

Voorbeeldfunctie

Hoewel het volgens de vicerector wel degelijk de bedoeling is dat het Zwartzustersklooster gerenoveerd en verduurzaamd wordt, laten concrete plannen nog wel even op zich wachten. ‘In die tussentijd moeten we vanuit duurzaamheid en de Green Office bewijzen dat dit heel belangrijk is voor onze universiteit, zodat dat deze *incontourable* worden’, verlegt Malfliet de klemtoon.

Toch heeft ook de huisvesting in zo’n oud gebouw voordelen volgens Deirdre Maes: ‘Studenten krijgen op kot vaak te maken met dezelfde problemen omtrent isolatie en moeten daar dan ook mee leren omgaan. Het Green Office kan daarbij als voorbeeld dienen.’ Linde De Vroey van Green Office sluit zich daarbij aan. ‘Uiteindelijk is het een goed voorbeeld van hoe je in een oud gebouw wel kan proberen om duurzamer te zijn’, besluit zij.

Op fakbartocht met een blindenstok LOKO sensibiliseert

Maandag 5 december organiseerde LOKO een fakbartocht als slechtziende. Doel van de avond: zienden laten ervaren hoe slechtziende studenten het uitgaansleven beleven.

Tekst Eva Sevrin
Beeld Bavo Nys

Om te ervaren hoe het is om als slechtziende uit te gaan, organiseerde LOKO een fakbartocht. Uiteraard is één avond opvallend beperkt om de volledige ervaring te begrijpen, maar toch kwamen er zelfs op zo’n korte tijd bepaalde pijnpunten naar boven. Helaas waren er maar een beperkt aantal mensen uitgenodigd, waardoor bijvoorbeeld de beheerders van de fakbars er zelf niet bij waren. Rector Torfs en vicerectoren Malfliet en Gosselink tekenden wel present.

Geïsoleerd

De organisatie Licht en Liefde, een vzw die zich inzet voor slechtzienden, begeleidde de avond. Gewapend met blinddoeken, simulatiebrillen en witte stokken probeerden zij de groep door het nachtleven te gidsen.

Zoals verwacht blijkt door de straten bewegen ontzettend moeilijk. Na een tijdje wordt het duidelijk waar je op moet letten, bijvoorbeeld steeds naast een muur lopen of het gootje in het midden van de Muntstraat als aanknopingspunt gebruiken.

Opvallend bleek het tekort aan ribbels- en noppetegels. Dat zijn tegels die slechtzienden en blinden kunnen hanteren om hun weg te vinden. Die ene keer dat deze tegels er wel waren, stonden er fietsen over geparkeerd.

Maar eens binnen in de fakbars ontstaat er een heel ander soort hindernis. Hoe bestel je iets zonder zicht? Hoe trek je de aandacht van de barman wanneer je deze niet kan zien? De blinddoek brengt een soort van isolatie mee die het spreken met je vrienden bemoeilijkt.

Je ziet de mensen rond je niet en je weet ook niet of ze naar jou kijken. Plots ben je afhankelijk van anderen om een gesprek te beginnen. Ook vicerector Diversiteitsbeleid, professor Malfliet,

trekt vlug haar blinddoek af eens we Politika Kaffee binnen zijn.

Kort en krachtig

Het event was kort (er werden maar twee fakbars bezocht) maar toch krachtig. Het is een ontspannen vorm van sensibilisering, die de deelnemers op een originele manier in contact brengt met een situatie die eigenlijk te complex is om je in te verplaatsen. Daarom is het jammer dat de fakbarverantwoordelijken niet waren uitgenodigd. Zij zijn degenen die rechtstreeks in contact komen met studenten met een functiebeperking tijdens het uitgaansleven, dus sensibilisering zou hier net noodzakelijk moeten zijn.

‘We konden maar een beperkt aantal mensen uitnodigen, en we hebben er eigenlijk niet aan gedacht om hen uit te nodigen’, vertelt Margot Van den Broeck. ‘Maar we hopen om in de toekomst alle fakbars op toegankelijkheid te screenen, met de parameters die bijvoorbeeld voor de Kulagapplicatie (*applicatie die de toegankelijkheid van de KU Leuven gebouwen moet weergeven, red.*) gebruikt worden.’ Of de fakbars ook in de Kulagapplicatie zullen worden opgenomen, is nog niet duidelijk.

De blinddoek brengt een soort van isolatie mee die het spreken met je vrienden bemoeilijkt

DE LEGENDE: LUCIE VANDEWALLE

‘De kerstboom op onze afdeling wordt ingegoten in vezelbeton!’

Lucie Vandewalle is afdelingshoofd Bouwmaterialen en -technieken. De meesten kennen deze frêle dame echter als ‘Lucie Beton’, ze doceert immers alle betonvakken aan het departement Bouwkunde.

Tekst Sana Jedidi
Beeld Kalina De Blauwe

Op haar kast prijkt een award voor ‘Grappigste prof’ van VTK, ernaast een cartoon waarop Lucie brullend de dialoog aangaat met een stel constructiewerkers. Voor haar studenten staat ze bekend als een staalharde academicus, maar achter die façade schuilt een zorgzame echtgenote die dag en nacht in de weer is.

Enig idee waarom u legendarisch bent onder uw studenten?

Lucie Vandewalle: ‘Een reden die ik meteen kan bedenken, is omdat ik met mijn professor getrouwd ben...’

Dus dat is niet enkel een gerucht? Voor velen klinkt dat als een typische urban legend.

‘Ja ja, dat is effectief zo! (lacht) Ik ben dus met professor emeritus Fernand Mortelmans getrouwd. Hij was hier prof aan het departement Burgerlijke Bouwkunde. Ik heb bouwkunde gestudeerd, waarna ik bij hem heb gedoctoreerd, maar ik had toen wel een andere vriend.’

‘Ik ben afgestudeerd in ’81 en heb mijn doctoraat afgewerkt in ’88. Zijn vrouw is in ’90 gestorven, en wij zijn in ’95 getrouwd. Ondertussen al 21 jaar geleden, maar mijn man is 32 jaar ouder.’

‘Ik ben nu dus ook mantelzorger voor hem. Mantelzorger zijn wordt nog vaak onderschat, hoor. Maar als je trouwt, dan is het in goede en kwade dagen!’

‘Je ziet dus dat dat kan gebeuren. (lacht) Dat is zoiets dat je leest in de kranten en in de boekjes! Maar ja, hij was weduwnaar en ik was alleen, dus...’

A Man's World

U geeft les in een echt mannenbastion. Ervaart u dat ook zo?

‘Hier op de afdeling zijn er vier professoren, waarvan er de laatste drie jaar twee nieuwe zijn gestart: allebei vrouwen! Ik durf dus zeggen dat we een zeer vrouwvriendelijke afdeling zijn.’

‘Maar in het begin, tja. Dan kreeg ik van collega's zelfs opmerkingen als: ‘Zal dat geloofwaardig overkomen, een vrouw die beton geeft?’ Dan spreek ik natuurlijk van de vroege jaren 90. Die mentaliteit

is veranderd. Gelukkig! (lacht) Maar met de studenten heb ik nooit problemen gehad.’

Dus u ziet wel degelijk een positieve trend?

‘Ja, maar het zou nog sneller moeten gaan! Ook omdat er ingenieurs te kort zijn! Ik denk dat het wel genoeg gepromoot wordt, maar dat vooral het cliché nu nog speelt dat het een echt mannenberoep is.’

Was bouwkunde voor u dan de eerste keuze?

‘Burgerlijk ingenieur wel, maar ik ben eigen-

lijk begonnen vanuit het idee om computerwetenschappen te volgen. Maar in eerste of tweede kandidatuur moesten we daarvoor een programma schrijven, en bij mij is dat toen helemaal in een lus blijven draaien! Dat was toen nog met ‘computerpunten’ op het rekencentrum. Ik was al mijn punten ineens kwijt, toen had ik er echt genoeg van! (lacht) Bouwkunde is tastbaar. Je ziet meer wat je doet, de resultaten zijn er.’

Heeft u een specifiek thema waarnaar u veel onderzoek gedaan heeft?

‘Ah, ja! Mijn stokpaardje, dat is vezelversterkt beton! Wil je dat een keer zien? (toont een monster van dergelijk beton) Op foto zal dat wel niet veel zeggen, want het is allemaal grijs! (lacht)’

‘Zie, dus waar je normaalgesproken klasieke wapeningsstaven hebt in je beton, heb je hier eigenlijk allemaal kleine stukjes staalvezel. Maar dit is een slecht voorbeeld, die vezels

zitten allemaal op elkaar en die moeten eigenlijk mooi verspreid zijn.’

Château Lucie

Hoe staat België eigenlijk op de kaart als ‘ingenieursland’? Je hoort vaak dat Belgische ingenieurs hoog aangeschreven staan.

‘Ja, dat is zeker zo. Ik denk dat dat vooral komt omdat ze een zeer algemene basisopleiding krijgen, wat bijvoorbeeld in de Verenigde Staten niet het geval is.’

‘Vroeger kreeg ik zelfs opmerkingen als: ‘Zal dat geloofwaardig overkomen, een vrouw die beton geeft?’

‘Heel wat van onze bouwkundige ingenieurs hebben vóór ze afgestudeerd zijn, reeds een contract ondertekend. Er gaan er veel naar de baggerbedrijven, da's een zeer goed betaalde job. Ze zijn dan de eerste jaren wel veel weg van huis, maar dan kunnen ze goed sparen hé. De privémarkt is aantrekkelijk in deze sector. De voordelen die ze daar krijgen, kunnen wij hen als universiteit niet bieden.’

Merkt u dan ook dat studenten misschien meer geïnteresseerd zijn in dat praktische?

‘Ja, je merkt dat toch wel. Want beton kan je gewoon vergelijken met bezig zijn in de keuken. Beton vervaardigen is als een cake maken: alles moet juist afgewogen worden. Aan beton mag je ook niet te veel water toevoegen, want anders krijg je soep. (lacht)’

Ook de bijnaam ‘Lucie Beton’ circuleert. Kent u die?

‘Ja ja, ik ken die! Van waar zou die komen hé?’

‘Vroeger moesten de studenten van het vierde jaar een bouwkunde-feest organiseren. Daarvoor heeft een student ooit een etiket ontworpen voor een wijnfles: ‘Château Lucie’, waarop ik poseerde met een wapeningsstaaf. Ik vond dat sympathiek. (lacht)’

Maar beton is dan ook een echte uitdaging.

‘Ja, kijk, voor de ingenieur-architecten is dat een technisch vak. Dat zit standaard in hun curriculum, met nog zulke vakken erbij. Dat zijn niet de meest geliefde vakken, ik besef dat. Ik merk dat ook in het slaagcijfer.’

‘Maar ik vind: ze krijgen een ingenieursdiploma, en ze weten niet waar ze later zullen terecht komen. Dat maakt net de sterkte van onze ingenieurs, dat ze die kwaliteitsgarantie hebben.’

Kook en zorg

Heeft u nog andere passies naast het ingenieursleven?

‘Ik kook en bak heel graag. Vroeger ging ik met mijn man ook veel wandelen en fietsen, ook samen met onze hond. Maar sinds een jaar of drie heb ik eigenlijk geen tijd meer voor hobby's. Allez, ik kook wel nog, hé! Maar al mijn tijd gaat nu naar de zorg voor mijn man. Een echte voltijdse job, 's nachts telkens een paar keer uit mijn bed. Maar koken blijft een passie. Er zijn er die dat niet begrijpen, met mijn lijn! (lacht)’

‘Gelukkig gaat mijn man nu overdag naar een dagcentrum, zodat ik gerust ben dat hem niets overkomt. Want ik wil niet stoppen met werken. Voor mij is dat een uitlaatklep. Mijn man wil ook helemaal niet dat ik stop.’

Heeft u als afdelingshoofd een gerust gevoel voor de toekomst?

‘Ik vind dat we een goede afdeling zijn. Vooral ook de sfeer binnen de afdeling. Binnenkort komt er weer een kerstboom op de gang, daar zorgen de doctoraatsstudenten voor. En niet onbelangrijk, hij wordt ingegoten in vezelbeton!’

‘Sinterklaas moet ook nog komen. Daar zorgt het afdelingshoofd dan weer voor. Dit jaar heeft de Sint wat vertraging, maar hij kan niet overal tegelijk zijn, hé. (lacht) Dat zijn misschien maar kleine attenties, maar je krijgt er veel voor terug.’

VOOR ELK WAT WILS:
ZWEEFVLIEGER

Koffiekllets in de lucht

Griet Vervoort is bio-ingenieur en zweefvlieger, en die dingen liggen minder ver uiteen dan je zou denken. 'Bij een noodlanding beland je al gauw in een veld tussen de koeien.'

Tekst Arne Sonck

Beeld Anneleen van Kuyck

Hoe ben je begonnen met zweefvliegen?

Griet Vervoort: 'Ik was veertien jaar zwemster, maar dat was ik beu. Toen ben ik beginnen bladeren in het sportaanbod aan de KU Leuven en ben ik bij zweefvliegen terechtgekomen. Ik ben dan in de winter begonnen met theorielessen. Dat is de fysica van stabiliteit in de lucht, zweefgetallen, regelgeving... In februari ben ik dan voor het eerst naar het vliegveld gegaan. Dan bouw je mee de vlieger op en kan je eigenlijk direct beginnen vliegen.'

'In het begin zit er wel nog een instructeur achter je, die leert je de basis. Als hij dan denkt dat je er klaar voor bent mag je alleen vliegen rond de vlieghaven. Na een aantal proeven en een theoretisch examen krijg je een licentie en mag je overland vliegen, dat betekent dat je niet bij het vliegveld moet blijven maar in alle vrije zones mag vliegen.'

'Je moet echt al moeite doen om je vlieger te laten neerstorten'

Hoe lang blijf je normaal zweven?

'Dat hangt af van het weer. Je hebt thermiek, dat is warme opwaartse luchtstroming, nodig om te stijgen. Dus als er weinig zon is of het weer te stabiel is, sta je meestal na twee minuten vliegen weer op de grond, bij goed weer blijf je soms tot twaalf uur in de lucht.'

'Onder schapenwolkjes zit thermiek, daar moet je naartoe. Meestal zie je ook wel waar goede thermiek is, doordat daar een heleboel andere zweefvliegers aan het rondcirkelen zijn. Als zweefvlieger ben je bijna nooit alleen. Dat is eigenlijk heel gezellig. Er zijn vrije radiofrequenties waar iedereen op zit te zeveren. Eigenlijk is zweefvliegen vaak meer koffiekllets in de lucht dan iets anders.'

Wat als er geen thermiek meer is?

'Als je over land vliegt moet je altijd opletten dat je weer terug geraakt. Je vliegt eigenlijk van thermiekbeld naar thermiekbeld. Soms is er nergens meer thermiek te vinden en dan moet je een buitenlanding maken. Dan hoop je normaal op een vliegveld waar je mag landen, maar anders zoek je gewoon een goed grasveld. Dan bel je iemand met de aanhangwagen, je haalt de vlieger uit elkaar en *hup* je vertrekt.'

'Bij zo'n buitenlanding beland je wel vaak tussen de koeien'

'Bij zo'n buitenlanding beland je wel vaak tussen de koeien en die zijn nogal nieuwsgie-

rig. Dan moet je die weghouden van je vlieger. Je moet ook altijd checken hoeveel koeien er staan want als er maar eentje staat, moet je niet landen! Een eenzame koe is geen koe maar een stier en daar wil je niet naast landen. (*lacht*)'

'En dan eens je in die wei ligt, hoop je dat de boer niet al te lastig doet. Soms is die vriendelijk, doet die een fles wijn open en helpt die je eruit. Soms moet je de politie bellen omdat hij je niet laat vertrekken.'

Is er veel gevaar op neerstorten?

'Je moet echt al heel veel moeite doen om zo'n vlieger te laten neerstorten. Die zijn daarop voorzien, dat zijn enorm gestroomlijnde toestellen, zelfs instructeurs moeten moeite doen om zoiets in spiraalduik te trekken. Er kan wel iets voorvallen als bijvoorbeeld je pinnen niet goed verzekerd zijn, maar normaal check je alles sowieso twee keer.'

'Er zijn dit jaar wel al veel zweefongevallen gebeurd, ik denk vijf. Dat is meestal met landingen, als ze verkeerd inschatten hoeveel ruimte ze nog hebben en dan tegen de bomen zitten en *hup*, vleugels eraf.'

Is dat geen enorm dure hobby?

'Dat hangt af van je start. Er zijn drie manieren om te vertrekken. Je kan bij een sleepstart vertrekken, dat doe ik in Zwartberg, en dan trekt een ander vliegtuig je de lucht in. Dat is ook wat zweefvliegen zo duur maakt. Je moet steeds de benzine van het vliegtuig dat je trekt betalen. Dat komt op zo'n dertig euro per vlucht, als er dan slechte thermiek is en je moet vijf keer starten op een dag ben je al vlug 150 euro kwijt.'

'Je kan je ook de lucht in laten trekken door een tractorachtige motor, dat is de lierstart. Of je hebt zelfstarter, dan moet je een motor in je vliegtuig hebben. Bij de lierstart betaal je zes tot tien euro, maar dat hebben we niet in Zwartberg.'

Jullie moeten je vlieger ook steeds zelf opbouwen?

'Ja, dat is letterlijk een bouw pakket. (*lacht*) Je hebt dus zo'n superlange *remorque* waar je dan je vleugels en je romp vanaf haalt en dan steek je dat zelf ineen. Bij een *twin*, een tweezitter van onze club, weegt zo'n vleugel 70 kilo. Dat doe je dus best niet alleen.'

Hoe weet je waar je mag vliegen?

'Er is een website die je op voorhand altijd eerst moet checken. Daarop staat waar je kan vliegen, welke zones bezet zijn, bijvoorbeeld als daar opeens een *airshow* is. Sommige zones, zoals boven een kerncentrale of bijvoorbeeld Pukkelpop zijn altijd verboden. Golfterreinen zijn typisch voor zweefvliegers, dat is ongecontroleerd luchtruim, daar mag je vliegen.'

'Als je de grens overgaat is dat ook opeens een heel andere regeling. Voor zweefvliegen moet je eigenlijk heel wat regelgeving kennen. Je hebt ook steeds een radio mee, dus als je een zone wit binnengaan roep je iemand op en vraag je of je mag binnenvliegen.'

'Boven of in de wolken vliegen mag niet, want wij vliegen *visual*, je kan op instrumenten vliegen maar wij doen alles op zicht, dus in de wolken of 's nachts vliegen mag niet. Dron-

ken mag ook niet, je hebt ook *fit to fly* regels, voel ik me fysiek goed, mentaal goed... Het kan altijd dat je moet kotsen in de lucht, maar er hangen kotszakjes hé, dat komt voor als je er wat lang in zit. (*lacht*)'

'Het kan altijd dat je moet kotsen in de lucht, maar er hangen kotszakjes hé. Dat komt voor als je er wat lang in zit'

LIFEHACK

Gratis afdrukken

Elke blok weer hetzelfde dilemma: wel of niet die duizenden slides afdrukken? Printen is een grote kost, en hoe vaak gebruik je die powerpoint nu echt?

Gedaan met twijfelen: met *zerocopy* druk je gratis af! Euhm, gratis? Nou ja. Op je documenten wordt ook reclame gedrukt. Iedereen kent de 'If you're not paying, you're the product'-leuze, maar jij bent een arme student en hebt geen geld voor dat linksig gedoe.

Dus: hoe werkt het? Je maakt een account aan op *zerocopy.be*, laad de bestanden op die je wil afdrukken en selecteert vervolgens een *printing point*. In Leuven kan dat onder andere bij boekhandel De Slegte en koffiebar Coffee College.

(Nora Sleiderink)

Alma verkoopt tot 8% meer maaltijden

De omzet van Alma steeg dit jaar met 9,7 procent. Daarmee keert het studentenrestaurant de dalende tendens om.

Tekst Katrien Dreesen
Beeld Felix Kumps

De stijging van 9,7 procent in de omzet het afgelopen jaar is opmerkelijk. Om te beginnen daalde de omzet van het studentenrestaurant de laatste jaren van ruim 16 miljoen euro naar 15 miljoen.

Daniël Lips, algemeen directeur van Alma, licht toe: 'De omzet wordt gerealiseerd door de uitbating van de *food corners*, *full service* restaurants, automaten en catering activiteiten op de campussen. Dit in Leuven, Limburg en Kortrijk. Vroeger verzorgde Alma ook maaltijden aan Thomas More Mechelen en aan de Sociale School (UCLL), maar die hebben een andere cateraar overgenomen. Dit verklaart de daling in omzet.'

De rol van Alma werd al meermaals in twijfel getrokken. Er werden vraagtekens gezet bij de traditiegetrouwe prijsopslagen en de studentenvertegenwoordigers klaagden over te weinig inspraak in de Raad van Bestuur (zie *Veto* 4225).

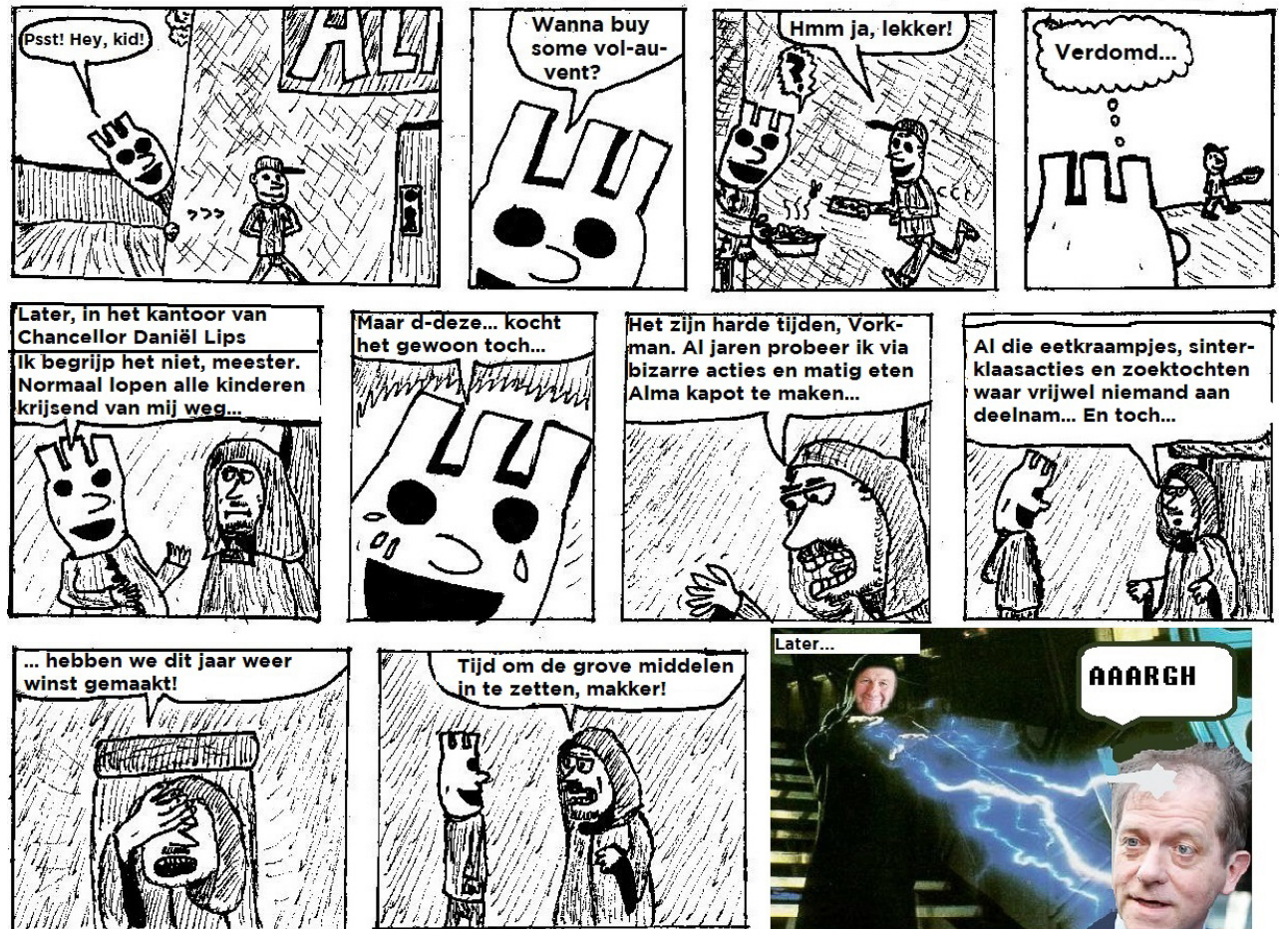
Alma's boekhouding

Van januari tot november 2016 zijn in er de Leuvense Alma's in totaal 8% meer maaltijden verkocht dan in de vergelijkbare periode vorig jaar. De warme maaltijden worden sinds september in drie prijscategorieën aangeboden. De budgetmaaltijd, de laagste prijscategorie, wordt het meest verkocht (38,6%), gevolgd door de middelste prijscategorie (33%) en de duurste prijscategorie (28,3%).

In vergelijking met twee jaar geleden blijft de duurste maaltijdcategorie status quo en is er een lichte toename van de middelste prijscategorie. 5 à 6% van de omzet komt uit frisdranken en snackautomaten.

Mogelijke verklaringen

'Een omzetstijging in de uitbatingen heeft met diverse factoren te maken. Ten eerste stijgt het aantal verkochte maaltijden. Ten tweede, als we omwille van de stijging van de levensduurte en de kosten, een prijsaanpassing moeten doen, zorgt dit voor een verhoging van de omzet. Ten slotte zien we een

lichte verschuiving naar de middelste categorie van maaltijden, wat eveneens een omzetstijging inhoudt', legt Daniël Lips uit.

Bram Van Baelen, voorzitter van LOKO, de Leuvense Overkoepelende KringOrganisatie, heeft ook een verklaring: 'Daarnaast kan de keuze om koninginnenhapje, stoofvlees en spaghetti vast op het menu te zetten, ook meegespeeld hebben in de stijgende groei. Het lijkt dat de kentering rond Alma is ingezet dankzij het harde werk van het personeel.'

Grootse plannen

'Met de winst die overblijft, kunnen we investeren in mensen en middelen. Zo zal aan het begin van het tweede semester

een nieuwe *food corner* in De Valk zijn deuren openen. Begin volgend academiejaar komt er een nieuw restaurant op Gasthuisberg en het jaar erop is de opening van een *food corner* in het Quadrivium voorzien', zegt Daniël Lips.

Daarnaast heeft Alma een nieuwe strategie uitgewerkt. Lips geeft enkele voorbeelden: 'In het kader van duurzaamheid starten we vanaf het tweede semester met MSC- en ASC-gelabelde vissoorten, dat zijn vissoorten die duurzaam gevangen zijn. We spelen ook in op de noden van studenten: een *food truck* aan Agora tijdens de blok of de introductie van de 'broodjesapp' in Gasthuisberg, waarbij je een broodje op maat kan bestellen met je smartphone.'

Er staat heel wat in de steigers bij Alma. Nu is het wachten op de uitvoering.

Politie Leuven gaat door met verscherpte fietscontroles Betrappt? Meteen een boete!

In het donker rondrijden zonder fietsverlichting kan levensgevaarlijk zijn. Daarom voert de Leuvense politie scherpe controles.

Tekst Tim Van Roey

In oktober was de Leuvense politie nog vrij mild tegenover fietsers die overtredingen begaan. Fietsers die goed verlicht waren, kregen een beloning. Fietsers zonder of met defecte verlichting werden in de schijnwerpers gezet onder het motto 'Ik zie je graag' en kregen gratis of goedkope fietslichtjes aangeboden van studentenkoepel LOKO.

Preventie

Tijdens de preventiecampagne controleerde de Leuvense politie 1.231 fietsers. Daarvan waren er 210 niet in orde. Overtreeders kwamen er toen nog zonder boete van af. De preventiecampagne werd gesteund door de studentenkoepel LOKO, de hogeschool UC Leuven-Limburg, de KU Leuven, de stad Leuven en de Preventiedienst.

Sinds midden november wordt echter veel strenger opgetreden tegen onverlichte fietsers. Wie betrapt wordt, krijgt meteen een boete van

55 euro. Zo kregen op 22 november - op één avond al - 90 mensen een fietslichtboete. Een week later, 29 november, deelde de politie op een avond 119 boetes uit.

De verstrengde controles zullen nog even doorgaan. 'Tot aan het de kerstvakantie zullen bijna alle dagen minstens één of twee fietslichtcontroles worden georganiseerd', geeft de Leuvense politie aan op haar Facebookpagina.

De strengere controles passen in het veiligheidsplan. Tijdens een recente buurtbevestiging is namelijk gebleken dat dit een van de aandachtspunten is, voor zowel studenten als bewoners.

'Idealiter zou iedereen in regel zijn na een sensibiliseringscampagne'

RIK DE LANGHE
STUDENTENINSPECTEUR

Effect?

Of de sensibiliseringscampagne veel effect heeft gehad, is onzeker. Zo laat studenteninspecteur Rik De Langhe weten: 'Dat is moeilijk te meten. Sensibiliseren is slechts een deel van een waaier van mogelijkheden om tot gedragsverandering te komen. Idealiter zou iedereen in regel zijn na een sensibiliseringscampagne, maar dat is niet het geval.'

Wat zegt de wetgeving nu juist over verplichte fietsverlichting? 'Tussen het vallen van de avond en het aanbreken van de dag moeten fietsers vooraan en achteraan een niet verblindend vast licht of knipperlicht voeren. (...) Vooraan is het licht verplicht wit of geel, achteraan rood.'

Let op: je fiets dient ook over reflectoren te beschikken, vooraan witte en achter-

aan rode, aan weerszijden van de wielen en op de zijkanten van de pedalen. De verlichting hoeft niet vastgemaakt te zijn aan je fiets. Je mag ook losse lichtjes vastmaken aan je bagage, kleding, lichaam of aan het rijwiel zelf. Vaak zijn deze zelfs te kiezen boven verlichting met dynamo, aangezien deze bij regenweer dienst durven te weigeren.

Andere overtredingen

Andere veel begane overtredingen zijn het fietsen in verboden rijrichting, geen voorrang verlenen, een STOP-bord negeren, gsm-gebruik op de fiets en iemand achterop meenemen op de fiets. Ook zijn er nog veel fietsers die het rode verkeerslicht negeren.

Een bijkomende tip: het verkeersbord C1 (witte achtergrond met rode cirkel) betekent dat de toegang gesloten is in beide richtingen voor voertuigen en dus ook voor fietsers! Zo is het dus helemaal verboden om over de vrijdagmarkt en door het stadspark te fietsen.

Het noorderlicht achterna

RECENSIE: NØRD VAN HET ARENBERGORKEST

Op 7 december bewees het Arenbergorkest dat die befaamde 'Scandinavische gezelligheid' of 'Hygge' soms ook wel een beetje tot in Leuven kan worden gevoeld.

Tekst Anneka Robeyns
Beeld Seppe Duwé

Het Arenbergorkest is als symfonisch studentenorkest verbonden aan de KU Leuven. Met Roel Willems achter het dirigeerstokje brachten zij woensdag en zondag een gevarieerd winterprogramma. De rode draad? Sprookjesachtig Scandinavië. Inspiratie voor deze concertreeks haalden de studenten dan ook uit hun jaarlijkse concertreis die dit jaar plaatsvond in het Zweedse Göteborg.

Of het nu gaat om een fervente filmganger, kind, liefhebber van klassieke muziek of videospelletjes: met haar veelzijdige programma liet het Arenbergorkest niemand in de kou staan. Daartegenover staat dat de uitvoering net iets meer afwerking had kunnen gebruiken.

Expeditie naar het noorden

De avond opent met een patriottisch werk van Jean Sibelius, aldus weerklinken de onheilspellende begintonen van *Finlandia*. Min of meer. Het stuk moest indertijd oproepen tot nationale strijd, maar die turbulente sfeer wordt net iets te wankelmoedig overgebracht

door het orkest. Daarna vloeit het voorzichtig over in een serene hymne aan Finland, maar opnieuw blijkt uit de occasioneel vals klinkende noot een broosheid die hier niet thuis hoort. Misschien toch een iets te riskante keuze als openingsstuk.

Na een veel sterkere - en vooral zelfverzekerdere - uitvoering van de soundtrack uit de game *Skyrim* gaat het programma over tot wat voor velen waarschijnlijk de hoofdbrok van de avond vormt: de muziek uit *Frozen*. Terecht een hoogtepunt. Mede door de krachtige stem van Stéphanie Casneuf, die tijdens *Let it go* haar zangkunsten ongebreideld kan loslaten. Het publiek smult van haar Elsa-interpretatie en het overdonderend applaus achteraf is welverdiend.

Het publiek smult van de Elsa-interpretatie tijdens 'Let it go'

Ungh, Hoo-ah Huh!

Daarop volgt het dromerige *Once upon a December* uit Anastasia. Er valt een klinkend deken van vergane Russische glorie over de zaal. Bedwelmend als een vervolgen herinnering. Maar wanneer het orkest zich dan weer op klassieker ijs begeeft met het uitdagende *Credo* van Peteris Vasks, kan het minder goed overtuigen. Aan de kleinsten in het publiek wordt dan weer gedacht met *Walking in the*

Air uit *The Snowman*. Het Arenbergorkest kan zich opnieuw bewijzen, maar de teergestemde sopraan klinkt bij momenten onvast en raakt zichtbaar het noorden kwijt. Het programma eindigt met de magische muziek uit *The Polar Express*.

Al bij al scoorde het Arenbergorkest hoge punten op het creëren van een behaaglijke wintersfeer. De muziek zelf miste echter een zekere pittigheid en daarnaast oogde de slordige opkomst in het begin erg onprofessioneel. Het uiterst goed gekozen bisnummer moet tenslotte ook een eervolle vermelding te beurt vallen (*Dragonborn* uit alweer *Skyrim*). Het vormde een mooi moment van participatie vanuit het publiek: met de kreten 'Ungh, Hoo-ah Huh' en 'Huaaaaa' kon menig barbaar namelijk zijn plezier uitschreeuwen en de kritische ziel zijn frustratie.

Kulak op zijn klaasbest

RECENSIE: DE KULAKPROMS

Zijn de Kulakproms een uit de hand gelopen vrij podium? Ja, maar dan een podium voor vijfhonderd man én in de Kortrijkse Schouwburg. En avant la musique.

Tekst Gilles Michiels

Sinds de jaren 80 wordt de Kulak op z'n minst een keer per jaar van hun befaamde berg naar de Schouwburg gemobiliseerd: deftig uitgedost, diep weggezakt in de gemakkelijke zetels en in voor een cultureel onderonsje. Dit jaar, daags voor Sinterklaas, is dat niet anders. In Kortrijk zijn de Kulakproms het cultureel uithangbord van het praesidium, dat tegenwoordig de naam draagt van het fabeldier Peryton.

Bekende riedeltjes

Dat uithangbord zet cultuurpraeses Quinten Debrabander maar al te graag in de etalage. Lichten aan, actie: Michael Jackson-gewijs en met de nodige cool swingt hij op een opzweepende soundtrack het podium op, geflankeerd door zijn twee collega-presentators. Helaas

wordt het tempo van de show er meteen weer uitgehaald. Wat volgt zal een rode draad blijken door de rest van de avond: *balladitis*. Traag sentiment dat remt. Niet dat Coldplay's *Fix You* of *All I Ask* van

De retoriek van Trump blijkt wonderwel te aarden in de West-Vlaamse kleigrond: 'I'm gonna make Kulak great again!'

emotionele waterval Adèle slecht gebracht worden, maar ze vergeten te verrassen.

Het presenterende trio van Peryton laat het niet aan zijn cultuurhart komen en duikt met plezier de verkleedkoffer in. Meteen komt een warrige Sinterklaas het podium opgewaaid, met tegenzin verwik-

keld in een ludiek gevecht tussen een zwarte en politiek correcte witte Piet. De Kulak op z'n klaasbest.

Occasionele moppen over rechtenstudenten zijn dan weer een al even verplicht nummertje op de Proms als Fabiola-humor tijdens de eindejaarsconferenties van Geert Hoste, maar niemand lijkt dat erg te vinden. Het trio drukt bij het publiek op juiste de knopjes: de lachband werkt.

Dezelfde lijn lijkt zich voort te zetten in de klassieke pianostuk-

gen kwaad om de harteklop van een publiek de hoogte in te jagen. Het pianostuk op zich heeft weinig om het lijf, maar de simultane balletinterpretatie draagt de juiste elegantie, waardoor je geen fan van Einaudi's routineuze behangmuziek hoeft te zijn om ervan te genieten.

De muur rond Vives

Durf? Een boodschap waar de Kulakkers na de pauze - eindelijk - een vet uitroepeten achter plaatsen. Twee beatboxers laten uit alle hoeken van hun keel scheuten techno en dubstep opborrelen: variërend, *freestyle* en spelend met het publiek. En

op de vocale gymnastiek in de cover van Billy Joels *New York State of Mind* wordt Simone Biles vast stikjaloers. Zo gaat het verder: van de over elkaar buitende bluesnoten in het zelfgeschreven *Boogiewoogie Medley* tot de schurende gitaren in *R U Mine*, die de vetkuif van Alex Turner moeite-

loos uit zijn strak geleerde vorm blazen.

En de presentators? Die halen hun pruijk boven en maken die andere onvermijdelijke parodie. Blijkt de retoriek van Donald Trump wonderwel te aarden in de West-Vlaamse kleigrond. Volgens de grofgebekte Amerikaan moeten de Kulakkers immers snel werk maken van die muur rond de naburige Vives-hogeschool. De reactie van het publiek illustreert het gemeenschapsgevoel van de Kulakkers. Pas dan is de Trumpkloon toe aan zijn onsterfelijke onliner: 'I'm gonna make Kulak great again!'

Alsof de Kulak nog niet groots is. Tegen het tweede deel krijgt de Kulakproms alsnog een eigen smoel, die eindelijk zijn tong durft uit te steken naar alles wat braaf de rode draad volgt. Het blijft jammer dat deze Proms kreunen onder een overmaat aan ballads, die een grotere portie dans en poëzie zeker hadden kunnen verhelpen. Nu geniet je, zonder je omver geblazen te worden, van een onderhoudend kijk- en luisterstuk. Misschien hoeven de Kulakproms niet meer te zijn dan dat.

REGISSEURS PETER BROSENS EN JESSICA WOODWORTH OVER KING OF THE BELGIANS

Al filmend reist het regisseurskoppel Peter Brosens en Jessica Woodworth de wereld rond. In 'King of the Belgians' richtten ze hun camera op de koning van een gesplitst België. Vanuit het buitenland.

Tekst Gilles Michiels en Ariana Degheselle
Beeld Vincent Peeters

Uit films als *De Premier* en tv-series als *Als de dijken breken* en *De 16* blijkt dit najaar één constante: de interne keuken van onze vaderlandse politiek is met geen cordon sanitaire van het scherm weg te branden. Op de koop toe kruipt Peter Van den Begin in *King of the Belgians* in de huid van Nicolaas III, een Belgische koning die tijdens een staatsbezoek in Turkije verneemt dat zijn land in tweeën splitst. En die vervolgens op de vlucht slaat door de Balkan.

KU Leuven-alumnus Peter Brosens en Jessica Woodworth maakten naam met documentaires tot ze zich zo'n tien jaar geleden op *arthouse-cinema* richtten. Van een jonge Mongoolse sjamaan in *Khadak* (2006) over een kwikvervuiling in Peru in *Altiplano* (2009) tot een klimaatcrisis in *La Cinquième Saison* (2012): Brosens en Woodworth werpen in hun films stevast een warme blik op andere culturen.

Woodworth: 'In fictie hebben we meer vrijheid gevonden. Op het moment dat je iets *framet*, beoordeel je al een situatie: licht, tijd of zelfs de ruimte tussen je personage en de camera. Ik geloof niet in objectieve films.'

Is het fictieve personage van Nicolaas III gemodelleerd naar een bestaande koning?

Brosens: 'De inspiratie komt uit een krantenartikel over Toomas Ilves, de toenmalige president van Estland. Hij was op staatsbezoek in Istanbul toen de vulkaan Eyjafjallajökull uitbarstte en hij dringend moest terugkeren naar Estland. Omdat een vliegtuig uitgesloten was, kochten ze toen in allerijl een minibus om de Balkan mee te doorkruisen. We hebben de president door een koning vervangen omdat die geen keuze heeft om koning te worden.'

Woodworth: 'We wilden niet met het echte koningshuis spelen. We zeiden tegen Peter: Bouw maar je eigen koning op.'

Brosens: 'Peter Van den Begin is eigenlijk de inversie van Filip: hij spreekt goed Nederlands, maar zijn Frans is niet zo goed. Bij het Koningshuis is dat omgekeerd. Om die inversie te maken, hebben we net Wallonië zich onafhankelijk laten verklaren. We hebben trouwens - tevergeefs - het koningspaar uitgenodigd voor de première in Venetië, de Belgische première in Gent en dan nog eens in de Bozar. Dichter kun je niet komen bij het paleis hé?'

Geen deel van Europa

In de film wordt de haast van de vluchtende koning gecontrasteerd met de rust van onder meer Bulgarije. Hoe belangrijk is dat tijdsaspect?

Brosens: 'Wij hebben een heel lineair tijdsgevoel, consumeren tijd in feite. In Mongolië en Peru is tijd essentieel cyclisch, op de maat van de natuur.'

Woodworth: 'In Bulgarije hebben ze een soort traagheid. Met onze ploeg, die heel kosmopolitisch was, kon je moeilijk vaste plannen maken. We waren op zoek naar juiste locaties, maar gastronomie is hun sleutel tot harmonie. (lacht)'

Brosens: 'Je wilt drie dorpen zien en na het eerste dorp beginnen ze al te praten over: lunch. 'Ze hebben de beste ingewandensoepp in dat dorp daar!'

'Peter Van den Begin is eigenlijk de inversie van koning Filip'

Woodworth: 'Een dorp dat twee uur verder ligt. (lacht) In Bulgarije zijn ze ook erg trots op hun yoghurt.'

Brosens: 'Het mogelijke conflict met Griekenland is dat het nog altijd niet duidelijk is wie yoghurt nu ontdekt heeft. De reclame van die Griekse Oikos-yoghurt: daar moet je in Bulgarije dus niet mee komen aandragen. (lacht)'

Jullie hebben een enorme vrijheid tijdens het filmproces.

Woodworth: 'Voor sommigen is een script een handleiding. Maar de natuur en de mensen die wij tegenkomen zijn een geschenk. Als je daar met een strak te volgen script komt, zou je die missen. Onze manier van werken laat veel ruimte voor improvisatie, het is heel organisch. Voor een bepaalde scène in de film hebben we 45 minuten aan één stuk gefilmd. Wat je daar ziet, is pure improvisatie tussen de Belgische, Servische en Bulgaarse acteurs.'

Brosens: 'Een centraal punt voor een filmmaker is ook altijd zijn onderzoek. Het is belangrijk dat je geen films maakt in Mongolië en Peru, maar mét Mongolië en Peru. Wij hebben daar jaren geleefd om onze films te maken. Eens je de mensen mee hebt - je toont respect, je spreekt de taal - dan krijg je heel veel. Plots maken zij deel uit van het project. Dat is de enige zinvolle manier om films te maken in een niet-westerse situatie.'

Er is in België nauwelijks interesse voor landen als Peru of Bulgarije.

Brosens: 'Inderdaad. Wanneer hoorde je in de media nog iets over Bulgarije of Peru? Er is een soort van resistentie. Dat is raar, ik begrijp het niet goed. Je denkt: alles is open en er is zo'n vrijheid om dingen te ontdekken.'

'Als je hier over Bulgaren hoort spreken is dat helaas vaak met een negatieve connotatie. Bulgaren zijn zelf ook niet trots op hun land, ze lijken soms te worstelen met hun zelfbeeld. Het is gek: ze spreken vaak over ons met 'You Europeans', alsof ze zelf geen deel van Europa zijn.'

Bulgaarse humor

Hoe verloopt de communicatie op een multiculturele set?

Woodworth: 'De humor van Bulgaren ligt dicht bij die van Belgen.'

Brosens: 'Er is zelden miscommunicatie. Het is wel heel grappig bij Bulgaren dat ze knikken als ze 'nee' willen zeggen en omgekeerd. Dat diende vroeger om de Ottomanen te misleiden.'

Woodworth: 'Ik weet niet of dat een mythe is. (lacht)'

Brosens: 'De Bulgaarse crew was trouwens erg teleurgesteld omdat er geen helikop-

tercrashes in de film zaten. Het land heeft veel ervaring met films omwille van hun studio's in Sofia, die Hollywood gebruikt om popcornfilms als *The Expendables* te maken.'

Is de aandacht die jullie in Vlaanderen krijgen te vergelijken met de internationale aandacht?

Brosens: 'We hebben de film eerst in Venetië voorgesteld en nu speelt hij in de hele wereld. De Brazilianen zijn wild enthousiast. Jessica is net terug van Marrakesh en ze vertrekt overmorgen naar Dubai ... Dat is de hele paradox: we hebben een distributeur in Japan, Georgië en zelfs Turkmenistan, maar niet in België. Hier moeten we het zelf doen.'

'Je zegt dat mensen niet geïnteresseerd zijn in Bulgarije. Wel, *La Cinquième Saison* was de eerste Vlaamse film ooit in de officiële competitie van het festival van Venetië. De internationale pers was fabuleus. En de Vlaamse pers? Bij de radio en tv hoorden we: onze kijkers zijn niet geïnteresseerd in Wallonië, dat is Franstalig.'

Woodworth: '(lacht) Wij hebben lang in Wallonië gewoond en het is heel bizar, dit land. De Fransen begrijpen daar niets van. In Frankrijk hebben we de film getoond aan mogelijke distributeurs en die zeiden: 'Wat is dat? Die koning spreekt geen Frans?' België is voor hen gewoon een Franstalig land.'

Wat biedt de toekomst?

Brosens: 'Er is voor de koning nog een lange weg te gaan van Albanië naar België. We zijn eigenlijk aan een soort van sequel aan het werken, met dezelfde personages. Het wordt geen roadmovie of mockumentary, deze keer zullen we het hebben over extreem rechts dat Europa overneemt.'

Op woensdag 21 december komt Peter Brosens de film toelichten in Cinema ZED. De film speelt er op 21, 22, 23, 26 en 27 december.

'De Bulgaarse crew was teleurgesteld omdat er geen helikoptercrashes in de film zaten'

PETER BROSENS

KU Leuven wil meer vrouwen in beeld

De KU Leuven wil de beeldvorming van vrouwelijke professoren stimuleren. Een kunstwerk in de Universiteitshal en nieuwe beelden in de faculteiten moeten vrouwelijke hoogleraren in de kijker zetten.

Tekst Gilles Michiels en Simon De Smet

Op maandag 12 december stelt de KU Leuven het genderrapport voor (zie p. 8 van deze krant). Uit het rapport blijkt onder meer dat de universiteit geen enkel schilderij van een vrouwelijke hoogleraar bezit. Een trieste vaststelling, die vicerector van Cultuur en Diversiteitsbeleid Katlijn Malfliet noopt tot nieuwe initiatieven om de beeldvorming van vrouwelijke academici aan te pakken. In het rapport staat te lezen: 'Er moeten meer concrete en abstracte beelden komen van vrouwelijke academicae, die waardigheid, succes en sérieux uitstralen, zonder daarom hun vrouwelijkheid te negeren.'

Het plan van Malfliet is tweeledig. Enerzijds moet een nieuw kunstwerk in de Promotiezaal van de Universiteitshal de vrouwelijke beeldvorming in het hart van de universiteit binnenbrengen. Anderzijds vroeg Malfliet de faculteiten om een artefact te ontwerpen die vrouwen binnen het vakgebied zichtbaar maakt. Vandaag zijn ze in de faculteitsgangen nog sterk ondervertegenwoordigd tussen de vele mannelijke portretten. Negen faculteiten en Kulak beantwoordden de oproep.

Andere accenten

Het project begeeft zich op de scheidslijn tussen beeldvorming die een situatie representeert en performatieve beeldvorming, die een verandering wil aanbrengen. De universiteit draagt een geschiedenis en een patrimonium mee die een eenduidige maatregel niet mogelijk maakt. 'Geschiedvervalsing moeten we vermijden', verduidelijkt rector Rik Torfs. 'Anderzijds is onze universiteit geen museum, het is een levende entiteit waar voortdurend andere accenten kunnen gelegd worden.'

Die accenten zijn het duidelijkst in een faculteit als Wetenschappen, waarin de genderweegschaal nog sterk overhelst naar de mannelijke zijde. De faculteit koos ervoor om in portretten enkele succesvolle vrouwelijke professoren af te beelden met een bijhorende slagzin. De faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen ontwerpt dan weer vier fotocollages in figuren die representatief zijn voor het onderzoek: een erlenmeyer, een aar, een chromosoom en een tandwiel. De collages zullen foto's bevatten van zowel vrouwe-

'Onze universiteit is geen museum, maar een levende entiteit'

RIK TORFS
RECTOR KU LEUVEN

lijke als mannelijke medewerkers, respectievelijk in kleur en in zwart-wit.

Historisch criterium

In faculteiten waarin de genderverhouding binnen het professorenkorps evenwichtiger is, ligt die klemtoon gevoelig. Ze willen de verdiensten van vrouwen binnen hun vakgroep beklemtonen zonder daarvoor de eigenheid van de groep te verloochenen. 'Het is niet evident om portretten op te hangen van huidige vrouwelijke professoren en niet van de mannelijke professoren', zegt decaan Bernard Tilleman van de faculteit Rechtsgeleerdheid. 'Daarom hebben wij onze keuze gebaseerd op een historisch criterium, meer bepaald portretten van een vrouw die pionierswerk verrichte binnen de vakgroep.' In de Oude Valk zal een portret te zien zijn van Godelieve Craenen, de eerste vrouwelijke hoogleraar binnen de faculteit.

De bezorgdheid van Tilleman kan verklaren waarom sommige faculteiten liever niet in het project stapten. De faculteit Sport- en Revalidatiewetenschappen neemt geen deel omdat er in de gebouwen ook geen mannelijke professoren afgebeeld worden.

Decaan Jo Tollebeek van de faculteit Letteren kiest voor de gulden middenweg. 'In onze faculteit zijn vrouwen sterk aanwezig, zowel bij studenten als op de academische ladder. Daarom kiezen wij niet voor portretten van specifieke vrouwen, maar voor een poster waarmee we aantonen hoe belangrijk de rol van de vrouw is op allerlei terreinen.'

De beelden zullen binnenkort te zien zijn op een centrale plaats binnen de gebouwen van de deelnemende faculteiten. Op maandag 12 december worden ze tentoongesteld in de Jubileumzaal van de Universiteitshal.

Een vrouwelijke toets in de Universiteitshal

Vandaag stelt de KU Leuven een kunstwerk 'met feminiene toets' voor in de Promotiezaal van de Universiteitshal. We spraken kunstenaressen Anne-Mie Van Kerckhoven tijdens het productieproces.

Tekst Gilles Michiels
Beeld Kalina De Blauwe

Het kunstwerk, dat gepaard gaat met de voorstelling van het genderrapport, moet de vrouwelijke beeldvorming ook in het hart van de universiteit inpassen. Vicerector Diversiteitsbeleid Katlijn Malfliet zette samen met professor Kunstwetenschappen Katlijne Van der Stighelen haar schouders onder het project. 'Wij kregen in de Promotiezaal dikwijls de opmerking van buitenlandse bezoekers dat hier enkel mannen aan de muur hangen. Het is de bedoeling om dat feminiene op een subtiele en meerlagige manier in te brengen.'

Congruentie

Kunstenaressen Anne-Mie Van Kerckhoven vervaardigde het werk. 'Ik wil iets toevoegen aan de visuele veelheid die hier al aanwezig is. Ik heb me gebaseerd op het bestaande en zal daar het kunstwerk in aanbrengen. Het moet er zo uitzien alsof het er altijd gehangen heeft, zodat het een meerwaarde geeft aan dat wat al in de zaal hangt en het tegelijkertijd in een breder perspectief plaatst.'

Rector Torfs beaamt het belang van die congruentie: 'Het is mooier om met een symbolisch kunstwerk, gemaakt door een vrouw, een kritische kanttekening te plaatsen dan met een geforceerde ingreep. Als we het portret van kardinaal Mercier door dat van de eerste vrouwelijke professor vervangen, zouden we de geschiedenis retroactief herinterpreteren.'

Het kunstwerk zal ingewerkt worden binnen de met houten profielen ingelegde balustrade van het balkon in de Promo-

tiezaal. Die bestaat uit negen panelen waar in een spiegelend oppervlak, negen teksten aangebracht zullen worden. De vormen in de balustrade zullen een overkoepelende tekening construeren. In het middelste paneel komen de eerste zes woorden van de stichtingsbul van de Universiteit. Ook *Utopia* krijgt een plaatsje, met een zin waarin Thomas More stelt dat vrouwen ook priesters mogen worden. Al toont Van Kerckhoven zich geen fan van het boek: 'Het is eigenlijk heel paternalistisch, meer een dystopie dan een utopie.'

Engelentaal

De teksten in het kunstwerk zullen geschreven worden in het Utopiaans. Van Kerckhoven refereert die taal aan het Enochiaans, een gecodeerde engelentaal, die zowel mannelijk als vrouwelijk is. De kunstenaressen vindt het zelf belangrijk wat de teksten betekenen, maar niet per se dat je ze ook kunt lezen.

'Nu hangen er ook rectoren van wie weinigen de naam nog kennen. Je moet weten dat in het onderbewuste geen gender aanwezig is. Het kunstwerk gaat meer over gelijkheid, de eenheid binnen de dingen, dan over het vrouwelijke apart. Zoals wit licht bestaat uit alle kleuren van het spectrum.'

Van Kerckhoven zal in het kunstwerk ook naar enkele vrouwen refereren. Een blikvanger is Maria de Jodin, een befaamde scheikundige uit Alexandrië die in de derde eeuw voor Christus onder meer het retort (een in de alchemie

gebruikt glazen vat) en het bain-marie systeem uitvond en later de patrones van de alchemisten werd.

Andere panelen zullen verwijzingen bevatten naar Margaretha van Oostenrijk, Maria Theresia van Oostenrijk en Isabella van Spanje, drie vrouwen die een grote rol speelden in de geschiedenis van de universiteit. Rond de precieze inbreng van de eerste vrouwelijke alumna en de eerste vrouwelijke professor aan de universiteit werden op het moment van het gesprek nog volop opzoekingen gedaan.

'Het kunstwerk gaat meer over gelijkheid dan over het vrouwelijke afzonderlijk'

ANNE-MIE VAN KERCKHOVEN
KUNSTENARES

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38
Fax - 016 22 01 03
veto@veto.be

veto.be
twitter.com/veto_be
instagram.com/veto_be
facebook.com/vetoleuven
snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 11
Maandag 12 december 2016

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR
Simon 'Nora Sleiderink' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.
Brecht 'Eva Braun' Castel

REDACTIE
Martijn 'Anne B.C. Hart' Stoop, Anneleen 'tante Rosa' van Kuyck, Arne 'Katrien' Sonck, Bavo 'joella de ceulenaere' Nys, Naomi 'Bonny, Simon 'Simon Grymonprez' Thys, Eva 'Monica Lewinsky' Sevrin, Gilles 'Charlotte Timmers' Michiels

SCHRIJVERS
Paul-Emmanuel 'Miss Rodenbach 1973' Demeyere, Nora 'Mijn mama' Sleiderink, Simon 'Miet Smet' De Smet, Ariana 'een geisha' Degheselle, Tim 'Katlijn Malfliet' Van Roey, Josje 'Kerkhoven, Eline' Stevens, Aline, Aline 'Minnie Mouse' Van Driessche, Michelle 'Van den Broeck, Victor 'Van Driessche, Sana 'Jedidi, Katrien 'Dreesen, Anneka 'Uw mama' Robeyns, Hanne 'Griet Op de Beek' Tollenaere, Laure 'Verhaegen

BEELD VOORPAGINA
Seppe 'Duwé, Bavo Nys

FOTOGRAFEN
Kalina 'St. Catherina van Bologna' De Blauwe, Seppe 'Duwé Anneleen van Kuyck, Vincent 'Peeters, Bavo Nys

TEKENAARS
Pjotr 'Nadezjda Kroepkaja a.k.a. Russisch marxistisch revolutionair en Lenins vrouw' Hubin, Martijn Stoop, Nero 'Vanbiervliet, Celine 'Vandeweghe

KU LEUGEN
Thomas 'Van mij mogen vrouwen ook gewoon met geld betaald worden' Winters, Klaas 'Van den Broeck, Gilles' Michiels

EINDREDACTIE
Tim Van Roey, Simon Thys, Eva Sevrin, Brecht Castel, Arne Sonck, Gilles Michiels, Simon Grymonprez, Nora Sleiderink

VORMGEVING
Simon Grymonprez, Brecht Castel

ADVERTENTIES
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38w

DRUKKERIJ
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)
OPLAGE
9.000 exemplaren
ISSN-NUMMER
0773-5162

ABONNEMENTEN
Wil jij elke week een Veto in de bus? Mail dan je naam en adres naar veto@veto.be en schrijf 11 euro over op BE22 0011 4801 9147.

MEEDOEN?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out..., Welke vrouw verdient volgens jou een portret aan deze universiteit?) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres: veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee

Diestsestraat 253 3000 • Leuven

016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

ALMA MENU

www.alma.be
f /almakuleuven
i @almakuleuven
t @almakuleuven

Alma 1,2,3 & Gasthuisberg

- Ma** Pompoensoep - Romige witloofsoep met spek
Vleesragout met groentejulienne en krielaardappeltjes
Big Alma veggie burger met slaatje
Italiaanse kipfilet in pizzaiolisaus met tagliatelli en pesto
Steak béarnaise met boontjes
- Di** Minestrone-soep - Kervelroomsoep
Balletjes met krieken
Vegetarische gyros met ratatouille in een pittabroodje
Koninginnehapje
Scampibrochette in kerriesaus met pepers en safranrijst
- Wo** Groentesoep met spekjes - Chinese noedels met tofu
Spaghetti bolognese - Ardeense kroketjes met wortelen
Spaghetti bolognese vegetarisch
Boomstammetje met spinazie in room
Stoofvlees
- Do** Preisoep - Zuiderse visserssoep
Braadworst met koolrabi in room
Nasirolletjes in zoetzure saus met wokgroenten
Koninginnehapje
Witloofgratin met puree
- Vr** Gascognesoep - Broccoliroom
Kippenburger met erwten op zijn Frans
Pizza Margherita
Varkensspies in blackwellsaus met romanesco groenten
Lamsburger in mosterdsaus met pastinaakblokjes

PAD THAI

MAANDAG 12/12 ~ ALMA 2
DINSDAG 13/12 ~ ALMA 1
WOENSDAG 14/12 ~ ALMA 3
DONDERDAG 15/12 ~ ALMA GHB

Al 15 jaar De goedkoopste fuifzaal van Leuven

ALBATROS

F U I F Z A A L

Boek nu al voor
volgend academiejaar!

365 per avond, 260 euro tijdens het weekend of
voor kringen die aangesloten zijn bij LOKO,
of 180 euro voor een cantus

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de
huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

Centje bijverdienen?
wij zoeken steeds
avondverantwoordelijken.

Reservaties en inlichtingen: 016/22.31.09 of
albatros@loko.be
www.loko.be/albatros

KU LEUUGEN

“Ontdek de scheiding der machten, begin bij de schending der machten”

FEMINISTISCH DEBAT ONTAARDT IN VECHTPARTIJ

De viering van het vijfhonderdjarig jubileum van Thomas Mores Utopia werkt inspirerend. Na het monstersucces van het congres “De blanke Utopie: filosoferen over een homogene samenleving”, georganiseerd door het NSV volgde de nu al legendarische en bejubelde tentoonstelling van Comac “De Rode Utopie: Stalin en Mao als gids in kapitalistische tijden”. Afgelopen week was het dan weer de beurt aan Les femmes fatales, de vredige vrouwenbeweging in Leuven, met hun debatavond “Utopische vocabularium: de toekomst van de brandweerman”.

Jolien Daeleman, academica en organisator van het evenement, opende het debat nog in een constructieve

sfeer: “O Zusters, wee de mannen die de emancipatie niet ter harte nemen. Het woord brandweerman moet op de schop!” Wat volgde was een opmerkelijk debat over dat eigenste woord. Jolien betoogde dat woorden als brandweerman “het onderbewustzijn in zodanige mate definiëren dat heldhaftige reddingen uit huizen in lichterlaaie a priori geassocieerd worden met mannelijkheid” en als gevolg daarvan “het traditionele beeld van vrouwen aan de haard bevestigen.”

Kaat de Man was het daar ten gronde niet mee eens en het debat ontaardde al snel in een partij moddergooien. Toen Kaat suggereerde dat Jolien haar benoeming als pro-

fessor had te danken aan haar uiterlijk, was het hek van de dam. Jolien barstte in tranen uit omdat er “op de man werd gespeeld”, waarop Kaat in een Spaanse furie een tirade afstak tegen vrouwvriendelijke spreekwoorden. Het gewoel in de zaal zwol ondertussen aan zodat de politie zich genoodzaakt zag tussenbeide te komen.

De materiële schade - drie stoelen en een microfoon volgens de meest voorzichtige schattingen - inspireerde Rik Torfs tot de volgende diepzinnige tweet: “De schepper van man en vrouw is de schepper van eeuwige twist.”

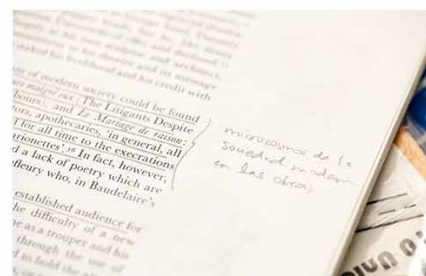
Staatssecretaris Theo Francken boos op KU Leuven initiatief “sta-secretaris”

“Meer rechter staan?
Er zijn al genoeg rechters!”

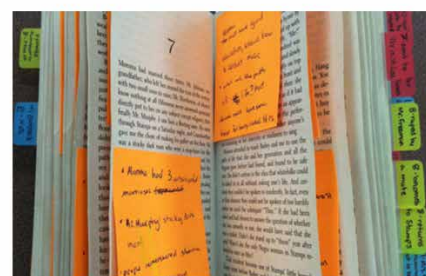
Wat zegt je studiemethode over je persoonlijkheid?

Onderlijnen met potlood:
Risico-avers, analytisch

Met fluo kleuren:
Strategisch, gevoelig, nostalgie naar kindertijd

Post-itjes:
Passief aggressief naar je toekomstige zelf

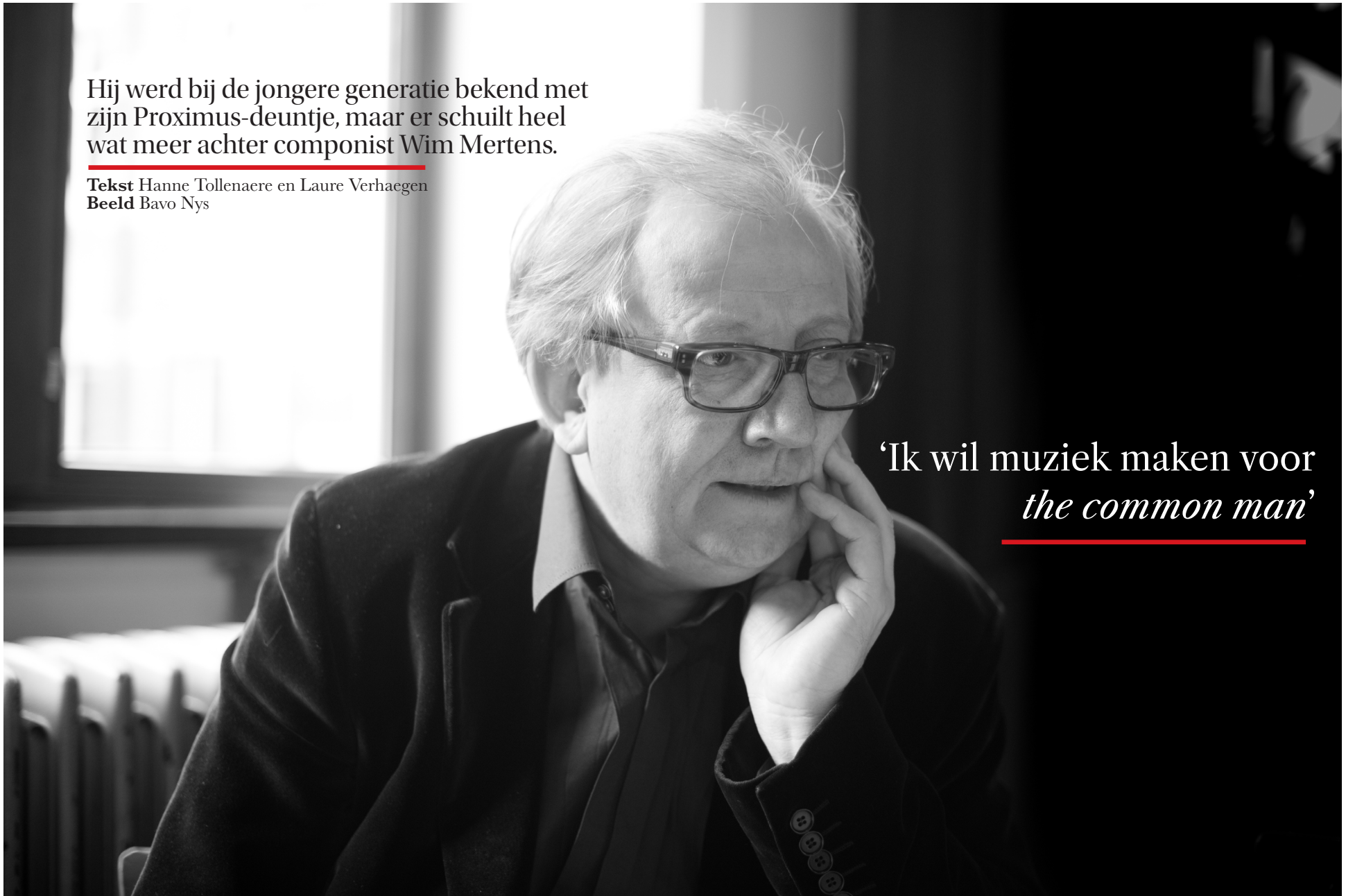

Met bloed op de muur:
Student kunstgeschiedenis

Navraag Wim Mertens

Hij werd bij de jongere generatie bekend met zijn Proximus-deuntje, maar er schuilt heel wat meer achter componist Wim Mertens.

Tekst Hanne Tollenaere en Laure Verhaegen
Beeld Bavo Nys

'Ik wil muziek maken voor
the common man'

Wim Mertens spreekt al decennialang liefhebbers aan met een gevarieerd en uiteenlopend oeuvre. Recent bracht hij zijn nieuwe album *Dust of Truths* uit. *Veto* sprak hem voor zijn concert van 7 december in het kader van UUR KULTUUR.

Je hebt muziekstukken in verschillende vormen en formaten gecomponeerd. Hoe zou je jezelf als artiest omschrijven?

Wim Mertens: 'Niet standaard. Dat is de enige omschrijving. Het is van belang dat er nu muzikanten opstaan die gebruik maken van onze Westerse muziektraditie. We hebben misschien het meest interessante muzieknotatiesysteem sinds 1500, maar muziek vandaag is niet alleen notatie. Vanuit die optiek gebruik ik liever de term 'niet-standaardiseerd'. Ik gebruik waarschijnlijk heel veel dingen uit die lange West-Europese traditie, maar wijk er ook heel sterk van af. En die twee zijn noodzakelijk om echt een aansluiting te kunnen vinden met het publiek van vandaag.'

Struggle for Pleasure werd in 2000 gebruikt in een reclame van Proximus en verwierf toen een enorme bekendheid in België. Hoe sta je er tegenover dat je steeds hetzelfde nummer moet spelen, terwijl je een enorm groot oeuvre gecomponeerd hebt?

'Dat heeft enorm veel voordelen en nadelen. Gelukkig is het nummer een kat die al heel veel verschillende levens heeft gehad. Ik heb het nummer in 1982 opgenomen. Toen werd het nauwelijks opgemerkt en gedurende zes jaar hebben we het ook nooit live gespeeld. De eerste grote doorbraak van het nummer is gekomen in '86 met de film van

Peter Greenaway, *The Belly of an Architect*. Proximus was dus eigenlijk veel later.'

'Mijn eerste successen in België zijn laat gekomen, pas eind de jaren 80. Sindsdien is het een verhouding van één derde België en twee derde buitenland. En dat is ook goed: een componist moet een beetje het publiek vinden, je moet feedback krijgen. Ik heb die de eerste tien jaren niet in België gevonden, maar wel in andere landen. Door die energie, feedback en interesse ben ik op de pedaal blijven staan en ben ik non-stop in een productieproces van componeren gebleven tot op de dag van vandaag.'

'Mijn manier van werken heeft heel veel te maken met het zoeken naar het kleinste deeltje'

Voortbestaan van de muziek

Veel jonge muzikanten kunnen je muziek smaken, het motiveert hen ook om zelf te blijven oefenen. Wat maakt je muziek zo toegankelijk en inspirerend?

'In '84 heb ik een stuk gemaakt met de titel *Maximizing The Audience*. Dat werd me absoluut niet in dank afgenomen. De hedendaagse muziek van '84 was werkelijk elitair bedoeld en dus kreeg ik kritiek van alle kanten. Ik heb vandaag het gevoel dat ik muziek wil maken voor *the common man*, en dat dat altijd zo geweest is.'

'Na de jaren 50 kregen we een klimaat waarin - veronderstel dat ik een beetje talent had - niemand mij zou komen opzoeken en dwingen: 'maak eens iets voor ons'. Dat ging toen helemaal niet zo. En dat heeft alles te maken met de standaard, met de canon, die verkondigd wordt door onder meer Klara. Ik zeg u dat men zich grondig vergist heeft. Er is niets belangrijker voor jullie generatie dan dat er jonge mensen opstaan en zeggen: 'Ik wil

grip krijgen, ik wil proberen ritmisch, melodisch en harmonisch, een performance te geven met wat er nu in de lucht hangt'. En er zijn talenten die dat kunnen vastpakken: onder andere ik, maar er zijn er veel meer.'

'Al de rest is dus een doodlopende straat. Vlaamse beleidsmakers zijn daar schitterend ingetuid en hebben dus vanaf 1960-70 de oude muziek gesteund. Iedereen wou zijn eigen orkest en wou zijn eigen dirigentje spelen en men heeft veel te weinig impuls gegeven aan jonge componisten. Het is nodig dat wij nu ook, vandaag, jonge muzikanten gaan volgen, steunen en beluisteren. Het is cruciaal voor het voortbestaan van de muziek. Dat zal niet de klassieke muziek zijn, die is niet meer aan de orde vandaag. Dat is een enorme switch die de *Veto*-lezers toch ook moeten aanvoelen.'

Zwak Europa

Je hebt in de afgelopen twee jaar een trilogie samengesteld, 'Cran aux Oeufs'. Waarover gaat dat?

'In 2014 werd ik gevraagd om een concert te spelen op een archeologische site in Preveza, Griekenland. Daar had nog nooit een concert mogen plaatsvinden omdat dat een heel fragiele site is. Het publiek keek op de Ionische Zee, dat was ongelooflijk. Toen ik terugkwam van dat concert was ik echt de kluts kwijt. Er zit zo'n onwaarschijnlijk verhaal achter die site. Dan heb ik het idee gehad: één keer in mijn leven wil ik een project maken waarin gerust het woord culturele politiek mag vallen. Dus mijn eerste project, *Charaktersketch*,

is een schets van Europa. Een schets is iets wat nog niet af is, het is geen thesis of een eindwerk. Ik kies een zwakke vorm omdat Europa zwakker is. Het tweede deel *What are we, locks, to do* gaat over de poëet Callimachus: alle titels komen uit zijn werken. Het laatste deel *Dust of Truths*, gaat over de slag bij Actium.'

Heb je al plannen voor nieuwe composities?

'Ik heb nog twee dingen nodig, en die zijn allebei de laatste maand gearriveerd: ik wil een gesprek aangaan met geologen en ik ben benaderd door de Europese top van synthetische biologie en nanotechnologie om het verhaal gestalte te geven. Mijn manier van werken heeft heel veel te maken met het zoeken naar het kleinste deeltje.'

Morgen speel je een concert in het MTC. Wat verwacht je daarvan?

'Voor mij is het een heel speciaal concert, want in die zaal heb ik ooit de jazzpianist Cecil Taylor uitgenodigd, die de Kyotoprijs van

één miljoen heeft gekregen vorig jaar. Michael Nyman (*componist van filmmuziek voor o.a. The Piano, red.*) is toen ook gekomen. Maar ook Terry Riley, die toen elektrisch Yamaha-orgel speelde, gezeten in de lotushouding, heeft daar een volledig concert gespeeld. Ik denk niet dat ik sindsdien nog in de zaal ben geweest. Ik heb er zelf ook nog wat filosofie cursussen gehad. Ik ben dus heel benieuwd. Dat wordt heel speciaal, voor mij alleszins.'

'In de jaren 60 wou iedereen zijn eigen orkest en zijn eigen dirigentje spelen'